

in s̄cheva, ut רביר *verbum* רבירים *verba*, זקן *senex* זקנים *senes*, זמח *letus* זמחים *leti*, נקי *purus* נקים *puri*, רחוק *longinquus* רחוקים *longinqui*, זכרונות *memoria*, & זכרון *volumen* in s̄cheva mutatur, & fit זכרונות, & זכרונות. At si ultima fuerit kamets, vel Nomen monosyllabum, tum * plerumque immutatum manet, vel aliquando in patagh mutatur; ut כוכב *stella* כוכבים *stellæ*, זר *princeps* זרים *principes*, ים *mare* ימים *maria*, רוס *rosa* רושים *rosæ*. Atque huc referendæ etiam sunt, quæ in ה definunt, quia in plurali, ut jam diximus, ultimam syllabam simul cum ה amittunt, adeoque ut monosyllaba, vel ut ea, quorum ultima syllaba est kamets, flecti debent. ex. gr. שדה *ager*, קנה *calamus*, &c. quia in plurali segol * cum ה amittunt, regulam monosyllaborum sequuntur, & * in plurali retinent, nempe שדות *agri*, & קנים *calami*, sic בטלחה *regnum*, quia in plurali ultimum * cum ה amittit, penultimum in plurali retinet, ut ea, quorum ultima est *, flectiturque בטלחות *regna*. Hæc de causâ etiam, quæ in ה definunt, penultimum * in plurali retinet, ut תולעת *vermis* תולעים *vermes*; imò, quamvis ultimam syllabam non amittant, * kamets tamen retinent, ut זית *angulus* זיתים *anguli*, סוכים *socii* סוכים *socii*, נלות *captivitas*, נלותים *captivitates*.

Penultimum tsere etiam in s̄cheva mutatur, sed ante gholem, & schurek retinetur, ut זקב *uva* זקבים *uvæ* mutat tsere in s̄cheva; at זקב tsere retinet, flectiturque זקבים. Porro Nomina, quorum ultima syllaba tsere est, mutant id in s̄cheva, quando vocalis antecessens ex iis est, quæ semper in plurali retinentur, vel quæ in: non mutantur, ut קנה *baculus* בקנה *baculi*, נקי *vistans* נקים *vistantes*, עור *cæcus* עורים *cæci*; at post s̄cheva, vel syllabam, quæ in: mutatur, retinetur, ut זקן *senex* זקנים *senes*, זמח *letus* זמחים *leti*, &c.

Mono-

Monosyllaba, ut & dissyllaba, quæ in ה, vel ת definunt, tsere retinent, ut נר *candela* נרות *candelæ*, ער *testis* ערים *testes*, ער *socius* ערים *socii*, שאלה *interrogatio* שאלות *interrogationes*.

Dantur præterea quedam monosyllaba, quorum tsere in ghirek mutatur, sed hæc cum reliquis particularibus exceptionibus ad catalogum, in fine libri promissum, reservamus.

Penultimum segol in s̄cheva, ultimum autem in * kamets mutatur, quod fit, quia omnia Nomina in plurali sunt *millerogh*, & illa omnia *mileghel*, quorum penultima est *: si itaque secundum segol in plurali retineretur, habere deberet pluralis accentum in penultimâ, contra communem usum pluralium: fit igitur hæc de causâ ex מלך *rex* מלכים *reges*, אבן *lapis* אבנים *lapides*, צדק *justitia* צדקות *justitiæ*, זבח *sacrificium* זבחים *sacrificia*, זחם *consolatio* זחמות *consolationes*, חטא *peccatum* חטאים *peccata*, חם *mane* חמים *pluralis*. Atque hæc mutatio ultimi segol in * kamets, & penultimi in s̄cheva analogæ planè est. Ostendimus enim polysyllaba, quæ in ה definunt, mutare sæpe ה in ת, & syllabas in geminum * segol, ut עשרה *in* עשרות, & פקדה *in* פקדות. Deinde hic etiam ut in præcedentibus notandum est, quòd Nominum, quæ in ה, vel ת definunt, quoniam in plurali ultimam syllabam cum ה, vel ת amittunt, penultimum segol rationem ultimi obtinet, & in * mutatur, exceptis illis, quorum penultimum segol loco s̄cheva usurpatur, ut sunt omnia Participia, & quæ ex iis formantur. Ex. gr. פקדה propter accentum athnagh, vel silukh, loco תורה, & פקדה loco תורה usurpantur; sed in plurali s̄cheva iterum recipiunt, ut פקדות. Denique segol penultimum, cui s̄cheva adhaeret, non potest in s̄cheva mutari, ne duo in initio dictionis occurrant; ideoque in plurali vel retinetur, vel in patagh mutatur, ut אשף *fenestra* אשפים *fenestra*, כרכבה *quadriga* כרכבות *quadrigæ*. Quæ ex חלם gholem ante segol habent, id in s̄cheva mutant, ut בקר

מְבָרֵךְ *mane*, מְבָרֵךְ in plurali, מְבָרֵךְ *tenorium* מְבָרֵךְ, &c. Excipiuntur quaedam, de quibus in catalogo, & praeterea quaedam monosyllaba, quae ipsum in kamets aliquando mutant, ut מְבָרֵךְ *dies* מְבָרֵךְ plur. מְבָרֵךְ *caput* מְבָרֵךְ *capita*, sed saepius retinetur. Nam וְגוֹנֵם habet in plurali מְבָרֵךְ, & מְבָרֵךְ *lux* מְבָרֵךְ, &c. alias semper retinetur, ut & in iis, quae in תְּדִיבֵי, & geminum habent segol, ut מְבָרֵךְ pathagh nunquam in plurali mutatur, nisi ante ת, ut מְבָרֵךְ *vinum* מְבָרֵךְ *vina*, מְבָרֵךְ *oliva* מְבָרֵךְ *olivae*, deinde מְבָרֵךְ habet in plurali מְבָרֵךְ.

Ghirek etiam, exceptis iis, quae in praecedenti regulâ retulimus, quae ipsum in plurali omittunt, & paucissimis praeterea Nominibus, quae in catalogo referuntur, semper immutatum manet; atque hic tantum loquor de ghirek proprio; non autem de eo, quod initio dictionis ante sheva eâ de causâ usurpatur, ne duo shevata initio occurrant, quod inde cognoscitur, quod מְבָרֵךְ paragogicum in fine habent; nempe מְבָרֵךְ *dictum* loco מְבָרֵךְ sumitur; ideoque in plurali habent מְבָרֵךְ. Sic מְבָרֵךְ *lacrima*, quia loco מְבָרֵךְ usurpatur, habet in plurali מְבָרֵךְ. Nam, ut jam ostendimus, ultimum segol ◦ in • kamets mutari, & ultimum • kamets in plurali retineri debet; penultimum autem gholem & ◦ in sheva mutari.

Khibuts, & sheurek nunquam in plurali mutantur, hoc tamen sheurek notandum habet, quod in תְּדִיבֵי definitia sheurek non semper in plurali omittant, ut reliqua Nomina in תְּדִיבֵי, & תְּדִיבֵי definitia, quae semper, uti diximus, ultimam Syllabam in plurali omittunt. Nam מְבָרֵךְ *regnum* habet in plurali מְבָרֵךְ, & מְבָרֵךְ *officia* מְבָרֵךְ.

Sheva denique nullâ aliâ de causâ mutari potest, quam ne duo shevata in initio occurrant. Nam videmus pleraque mutationes fieri ex longis in breves. Quod autem מְבָרֵךְ *fructus* habet in plurali מְבָרֵךְ, & מְבָרֵךְ *vas* מְבָרֵךְ, id offendit, literam • in singulari

singulari esse paragogicam, eamque efficere, ut ttere, quod abtque ipsâ habere deberent, in sheva mutetur, & quia • paragogicum in plurali amittunt, ideo ttere in plurali retinetur, vel si mavis, iterum recipiunt.

His Regulis facillè unusquisque omnia ferè singularia in pluralia flectere, & pluralium singularia investigare discet. Superest jam tantum pauca de numero duali addere.

Praeter pluralem flectuntur etiam quaedam Nomina in numerum dualem addendo iis literas, sive masculina, sive feminina sint, ם & ם, & vocales pathagh, & ghirek, ut מְבָרֵךְ *dies* מְבָרֵךְ *duo dies*, cuius plurale est, מְבָרֵךְ *annus* מְבָרֵךְ *duo anni*. Et ad hunc modum possemus, servatis praecedentibus Regulis, omnia Nomina flectere, nisi posteri hoc neglexissent, qui hanc terminationem usurparunt ad exprimentum pluralem numerum earum rerum, quae binae sunt, vel quae duabus partibus constant, ut מְבָרֵךְ *manus* pluralis מְבָרֵךְ, *jadajim* pro מְבָרֵךְ *jadotb* pluralis, מְבָרֵךְ *auris* מְבָרֵךְ, & sic de reliquis, quae bina habemus. Porro quia *forcipes* duabus constant partibus, vocantur מְבָרֵךְ, & *forcipes* מְבָרֵךְ.

Hæc igitur de causâ hanc terminationem ad dualem numerum significandum usurpare jam non licet, nisi tantum in iis nominibus, quae in Bibliis duali significatione sic flexa reperiantur.

CAP. VII.

De Genere Masculino, & Feminino.

Nomina, quibus mares significantur, vel res, quae ad mares pertinent, masculina sunt. Hæc autem, quibus feminae, vel res, quae ad feminas pertinent, femininae; quae autem aliis rebus exprimentis inserviunt, communia sunt; & quamvis horum plurima in Bibliis semper reperiantur, vel masculina, vel femi-

fœminina, id casu contingit. Reperiuntur enim quædam uno tantum in loco fœminina, quæ aliàs semper masculina reperiuntur, & contrà quædam uno tantum in loco fœminina, ex. gr. **אֵלָה** *ala* ubique fœminini generis est, præterquam bis, lib. 2. Paralip. cap. 3. ideoque ab auctoribus communis generis habetur; sed si hoc libro Paralip. caruissimus, non dubitent idem inter fœminina statuere, & si plures haberemus, forsân omnes regulas mutare, & quæ jam inter exceptiones numerant, pro communi regulâ, & contrà plures regulas pro exceptionibus haberent. Nam, ut uno verbo dicam, plures sunt, qui Scripturâ, at nullus, qui linguæ Hebrææ Grammaticam scripsit. Sed ad propositum. Deinde videmus Scripturam in eadem oratione unum nomen ad utrumque genus promiscuè referre, ut Gen. cap. 32. vers. 8. **אֵם יִבּוֹא עִשָׂו אֶל הַחֲתָנָה הַזֶּה** referre, ut Gen. cap. 32. vers. 8. **אֵם יִבּוֹא עִשָׂו אֶל הַחֲתָנָה הַזֶּה** *Si veniet Hefsau ad aciem unam, & ceciderit eum*, adeoque hæc in re cum R. Schelomo Jarghi planè convenio, qui statuit **וְנִקְבְּהוּ** *omnem rem, cui non est spiritus vite, exprime tam masculino, quàm fœminino genere*. Vide ejus Commentaria in locum allatum.

Adjectiva ex masculino in fœmininum genus mutantur addendo **ה**, vel **ת** cum **קַמֶּט**, & syllabas, secundum præcedentes Regulas, mutando, ex. gr. **חָכֵם** *sapiens* **חַכְמָה** fœmininum, **בְּרִיךְ** *magnus* **בְּרִיכָה** *magna*, **בְּרִיךְ** *visitans* **בְּרִיכָה** *visitans* **בְּרִיכָה** *vir* **בְּרִיכָה** *visitans* **בְּרִיכָה** *vir* **בְּרִיכָה** *virago*, **בְּרִיכָה** *dominus* **בְּרִיכָה** *domina*.

Excipiuntur ea, quæ geminum habent segol, quæ utrumque in **ת** mutare deberent; Sed ne duo initio dictionis occurrerent, primum in patag mutatur, ut **מֶלֶךְ** *rex* **מַלְכָּה** *regina*, quod ex præcedentibus regulis deberet esse **מַלְכָּה**.

Quæ verò in masculino in **ת** desinunt, mutant ultimam syllabam in **ת**, ut **פֶּלֶא** *pulcer* **פֶּלְאָה** *pulcra*, **רֹאֵה** *videns*, in fœminino **רֹאֵה**, &c.

Porro,

Porro, quæ in **ת** desinunt, mutantur in fœmininum vel ut præcedentia, vel simpliciter addendo **ת**, ut **שֵׁנִי** *secundus* **שֵׁנִית** vel **שֵׁנִית** *secunda*, **שֵׁנִי** *secundi* **שֵׁנִית** *secunde*: atque hoc locum præcipuè habet in iis adjectivis, quibus indicatur cuius generis, vel regionis aliquis sit, ut **עִבְרִי** *Hebræus* **עִבְרִיָּה** *Hebræa*. Nam notandum, hæc omnia adjectiva formari in masculino genere à Nominibus propriis natalium solorum, vel parentum, addendo eum præcedenti ghirek, & syllabas secundum Regulas, in seq. Capite de regimine Nominis dicendas, mutando: ut ex **יִשְׂרָאֵל** fit **יִשְׂרָאֵלִית**, ex **עִבְרִי** fit **עִבְרִיָּה**, ex **הַבְּרַי** fit **הַבְּרִיָּה** & ex **כּוּשִׁי** *Ethiopia* fit **כּוּשִׁית**, & ex **יְרוּשָׁלַיִם** fit **יְרוּשָׁלַיִמִית** *Hierosolymitanus*. At his masculinis additur in plurali tantum modo **ים**, ut **עִבְרִיִּים** *Hebræi*, **כּוּשִׁיִּים** *Ethiopes*. Quòd si Nomina, unde hæc formantur, pluralem terminationem habuerint, illam amittere debent. Nam ex **מִצְרַיִם** *Egyptus* fit **מִצְרַיִמִית** *Egyptiaca*. Atque hæc, ut dixi, addendo tantum **ת**, vel **ת** cum præcedenti **קַמֶּט** in fœminina mutantur. Sed in plurali flectuntur semper, ut fœminina, quæ in **ת** desinunt, ut **עִבְרִיָּה**, &c.

Cum itaque **ת** singularium terminatio cum præcedenti **ת** vel **ת**, & pluralium **ת** fœminorum adjectivorum fit propria, hinc factum fuisse videtur, ut Hebræi substantiva etiam, quæ in singulari **ת**, vel **ת**, & pluralia, quæ in plurali in **ת** terminantur, ad fœmininum genus referre plerumque consueverint, nisi fortè præterea factum sit, quòd ab hujus generis adjectivis suam duxerint originem. Sed de his fati.

CAP. VIII.

De Regimine Nominis.

Res vel absolute significantur, vel ad alias relatæ, ut clarius, & expressius indicentur; ex. gr. *mundus est magnus* Mundus in statu absoluto significatur; at *mundus Dei est magnus*.

D

gnus,

gnus, tum mundus est in statu relativo, quo efficacius exprimitur, vel claris indicatur, atque hic Status Regiminis vocatur. Quomodo autem soleat exprimi, ordine jam dicam, & primo quomodo in singulari numero.

Nomina, quæ in ה precedente vel gholem desinunt, mutant ה in ת, & - in - patagh. Nam הַיְלִיחַ habet in statu regiminis הַיְלִיחַ, & significat precationem alicujus. Sic עָשָׂה וְיַעֲשֶׂה habet in statu regiminis עָשָׂה וְיַעֲשֶׂה, & alicujus facere, ut עָשָׂה הַיְלִיחַ דְּיְהוָה אֱלֹהֵינוּ *facere dies & facere Domini Dei.*

Quæ geminum, vel unum tantum habent -, mutant in statu Regiminis penultimum in scheva, & ultimum in patagh, ut דָּבָר ex דָּבָר *verbum*, כֶּבֶד יְהוָה *talentum auri* ex כֶּבֶד *talentum* חָכֵם ex חָכֵם *sapiens*, ut Jobi 9. חָכֵם לִבִּי *sapiens cordis* Deus appellatur, sic בְּרוּךְ בֶּרֶךְ *benedictus*, שָׁלוֹם *pax*, בָּקֹר *visitare*, זָקֵן *senex*, &c. mutant penultimum - in scheva; sic etiam צְדָקָה *justitia*, בְּרָכָה *benedictio*, ultimum kamets in patagh, & penultimum in scheva, & ה, ut jam diximus, in ת, fiuntque צְדָקָת, בְּרָכָת; quod autem primum scheva in ghirek mutetur, fit tantum, quia duo in initio dictionis occurrere nequeunt, quod semper, ne hoc sæpius repetere cogamur, de omni ghirek, & patagh ante scheva affirmandum est.

Tere penultimum aliquando in scheva, & ultimum aliquando in patagh mutatur, ut שֵׁשׁ ex שֵׁשׁ *capillitium*, & פֶּאֶת ex פֶּאֶת *angulus*, זָקֵן ex זָקֵן *senex*, לֶבָי ex לֶבָי *bacillum*. Sed plerumque tam ultimum, quam penultimum immutatum manet. Verum hæc, & plura hujusmodi admodum incerta sunt: Nam unum, idemque Nomen jam tere mutare, jam retinere, reperies, quod offendit in S. Scripturâ dialectos confundi. Quare unusquisque tam tere, quam ultimum kamets ubique ad libitum vel mutare, vel retinere potest, excepto tamen tere ante ה, quod ex communi analogiâ linguæ retinere debet, ut הַיְלִיחַ *tem-*

plum

plum e. g. & הַיְלִיחַ habet ubique in Scripturâ pro statu Regiminis הַיְלִיחַ, & הַיְלִיחַ habent תְּלִיחַ, & תְּלִיחַ: ideoque dico unicuique licere pro הַיְלִיחַ scribere תְּלִיחַ, & pro הַיְלִיחַ scribere תְּלִיחַ; tamen neutrum in Scripturâ reperitur. Et, quod hic de tere, & kamets dico, de omnibus etiam dicendum, quæ certam Regulam non servant. Sed de his alio loco uberius agam; aliquid tamen hic adhuc addam, quod ad hoc, quod modò dixi, & ad intentum hujus capituli, & ad univerſalem hujus linguæ cognitionem non parùm facere existimo.

In superiori capite diximus, quod terminationes fœmininæ הַ, & ת, & pluralis ת proprie sunt Adjectivorum, & Participiorum, nimirum quia unum, idemque Nomen adjectivum attributum est, quod jam ad marem, jam ad fœminam referatur, ideoque unumquodque duabus terminationibus indiget, quod in substantivis locum non habet, & propterea non nisi usu factum est, ut substantiva, quæ neque mares, neque fœminas exprimunt, ad genus fœmininum semper referantur, quando in ה, vel ת desinunt, vel fortè (uti diximus) quia ab adjectivis fœmininis suam duxerunt originem. Sed aliud est, quod hic volo, nempe quod eodem modo, ac hæc substantivorum terminationes originem duxerunt, ab Adjectivis, & Participiis, ita variationes, quas in statu Regiminis Nomina patiuntur, originem ducunt à mutationibus Infinitivorum, & Participiorum. Nam omnia Nomina Hebræica (ut omnibus hujus linguæ peritis notum) ex Verborum formulis formantur; Adde quod primus, & præcipuus Nominis substantivi usus sit res absolute, non autem relativè indicare: hoc enim Nominibus propriis repugnat, quæque adeò nunquam in statu Regiminis reperitur; at actiones vix absque relatione agentis, vel patientis explicantur & ideo rarius in statu absoluto reperitur. Quicquid sit, ex modis, quibus Nomina Infinitiva, & Participia variant,

D 2

varia-

variationes substantivi facillè discuntur, ità ut dubitandum non sit, quin hæc ex illis originem duxerint. Eorum igitur formulas, & modos variandi in Regimine tanquam normam variationum omnium Nominum hic ponam, quia facillè memoriæ mandari possunt.

Infinitivorum Formule.

Status Absolutus	Status Regiminis	
	kam ghat	
* <i>Visitare</i>	פקוד in reg. פקוד & פקד & etiam פקדת	
<i>Visitari</i>	פקוד semper absolute.	ex k. g. פקוד
	& פקוד	פקוד
<i>Frequenter visitare</i>	פקוד & פקד	פקוד
<i>Frequenter visitari</i>	פקוד	פקוד
<i>Facere, vel constituere</i>	פקוד	פקוד
<i>aliquem visitantem,</i>	פקוד	פקוד
<i>Constitui visitans</i>	פקוד	פקוד
<i>Se constituere</i>	פקוד	פקוד
<i>visitantem</i>	פקוד	פקוד
<i>Appropinquare</i>	נגוש	נגוש
	גלוה	גלוה
<i>Detegere</i>	גלוה	גלוה
<i>Circuire</i>	טוב	טוב & טוב ghatuf cum makuf
<i>Invenire</i>	מצוא	מצוא & מצוא loco מצאת
		vid. sup. פקודת
<i>Aperire</i>	פקח	פקח

* Conveniunt sæpe Infinitivi in Status Absolutus cum præteritis: nam רכב וי לראי etiam significat, *locus est*, נבדל, *visitare*, נבדל, *visitari* habent præteriti, ut suo loco ostendamus. Quare non dubito, quin Infinitivi formule etiam fuerint פקד cum gemino kamets, & פקוד cum * & ~, ex quibus formatum est פקוד in Regimine, nempe ex פקד, פקד, פקד: atque hæc, quæ circa Coniugationes prolixius tractanda, hic ad ea, quæ impræsentiarum volo, obiter notatæ sufficiant.

GRAMM. LINGUÆ HEBRÆÆ. 29
Hæc præcipue Infinitivorum formulæ & mutationes sunt. Pergo itaque ad Participia.

Participiorum Formule.

Reg.			
פקד	פקד & פקד	פקד	<i>visitans</i> masc. sing.
מפקדים	מפקדי	מפקדים	plur. masc.
מפקדה		מפקדה	sing. fem.
מפקדות & מפקדות		מפקדות	plur. fem.
מפקדות	פודות	מפקדות	<i>visitator</i> l. m. verbi adjectivum.
מפקד	פקד	פקד	p. m.
מפקדים	מפקדי	מפקדים	p. f.
מפקדה	מפקדה	מפקדה	p. f.
מפקדות	מפקדות	מפקדות	
מפקד	נפקד	נפקד	<i>visitatus</i> , Part. l. m.
מפקדים	נפקדי	נפקדי	f. f.
מפקדה	נפקדה	נפקדה	
מפקדות	נפקדות	נפקדות	pl. f.
מפקדות	נפקדות	נפקדות	<i>frequentior visitans</i> sing. masc.
מפקד	מפקד	מפקד	
מפקדים	מפקדי	מפקדים	f. f.
מפקדה	מפקדה	מפקדה	
מפקדות	מפקדות	מפקדות	pl. f.
מפקדות	מפקדות	מפקדות	<i>frequentior visitatus</i> absolutum l. m.
מפקד	מפקד	מפקד	
מפקדי	מפקדי	מפקדי	f. f.
מפקדה	מפקדה	מפקדה	
מפקדות	מפקדות	מפקדות	

Reg. a:	Passivum.	
	Pass.	
נִפְקַד	נִפְקַד	<i>visitatus</i> m. f.
נִפְקָדִים	נִפְקָדִים	p. m.
	נִפְקָדָה	f. f.
נִפְקָדוֹת	נִפְקָדוֹת	pl. f.
	מִפְקָד	f. m. <i>frequenter visitatus.</i>
מִפְקָדִים	מִפְקָדִים	p. m.
	מִפְקָדָה	f. f.
מִפְקָדוֹת	מִפְקָדוֹת	pl. f.
	מִפְקָדִים	<i>confutatus</i> m. f. <i>visitatus</i> f. m.
	מִפְקָדִים	pl. m.
	מִפְקָדָה	f. f.
	מִפְקָדוֹת	pl. f.
פְּקוּדָה	פְּקוּדָה	<i>visitatus</i> adjectivum Verbi f. m.
	פְּקָדִים	& פְּקָדִים p. m.
פְּקוּדוֹת	פְּקוּדוֹת	& פְּקוּדוֹת p. f.
פְּקָדָה	פְּקָדָה	& פְּקָדָה & פְּקָדָה

Passivum.

פְּקוּדָה	<i>frequenter visitatus</i>
& פְּקָדִים	adjectivum.
פְּקָדִים	f. m.
פְּקָדִים & פְּקָדִים	p. m.
פְּקָדָה	f. f.
& פְּקָדָה	f. f.
& פְּקָדָה	f. f.
פְּקוּדוֹת & פְּקוּדוֹת	p. f.

Activum.

Reg.	Act.	
פָּקַד & פָּקְדִים	פָּקַד	<i>visitans</i> m. gen.
פָּקְדִים	פָּקְדִים	pl. m.
	פָּקְדָה	f. f.
	&	
פָּקְדוֹת	פָּקְדוֹת	f. f. vel פָּקְדוֹת vel פָּקְדוֹת
פָּקְדוֹת	פָּקְדוֹת	p. f. <i>ישׁכְּתִי שְׂכוֹת יוֹדְתָה</i>
מִפְקָדִים	* מִפְקָדִים	<i>frequenter visitans</i> f. m.
מִפְקָדִים	מִפְקָדִים	pl. m.
	מִפְקָדָה	f. f.
	&	
מִפְקָדוֹת	מִפְקָדוֹת	f. f.
מִפְקָדוֹת	מִפְקָדוֹת	p. f.

* In Scripturis non reperitur hujus Participii Regimen, nec videtur sensus, quo hic, & ferè semper accipitur, posse relative exprimi; sed quia hæc formula aliquando etiam usurpatur eadem significatione, ac prima, nihil impedit, quo minus Regimen habere poterit.

Activum.

Reg.	Ac.	
מְקַדֵּר	מְקַדֵּר	<i>Constitutum aliquem visitantem. m. i.</i>
מְקַדְרֵי	מְקַדְרֵי	
מְקַדְרָה	מְקַדְרָה	
	&	} s. f. Ex quo & formatur
מְקַדְרָה	מְקַדְרָה	
		} <i>se visitans, vel ferens se ut visitant. f. m.</i>
מְקַדְרֵי	מְקַדְרֵי	
		} p. m.
מְקַדְרֵי	מְקַדְרֵי	
		} f. f.
מְקַדְרָה	מְקַדְרָה	
מְקַדְרוֹת	מְקַדְרוֹת	} p. f.
מְקַדְרוֹת	מְקַדְרוֹת	

Crescens

גָּדַל & גָּדְלָה	גָּדַל	f. m.
גָּדְלֵי	גָּדְלִים	p. m.
גָּדְלָה	גָּדְלָה	f. f.
גָּדְלוֹת	גָּדְלוֹת	p. f.

Veniens

בָּא	בָּא	f. m.
בָּא	בָּאִים	p. m.
בָּאת	בָּאת	f. f.
בָּאוֹת	בָּאוֹת	p. f.
גָּלָה	גָּלָה	<i>Detegens f. m.</i>
גָּלֵי	גָּלִים	p. m.
גָּלָה	גָּלָה	f. f.
גָּלוֹת	גָּלוֹת	p. f.

מְגַלָּה

Reg.	Ac.	
	Sic &	
מְגַלָּה	מְגַלָּה	} <i>Qui facit detegere, f. m.</i>
מְגַלֵּי	מְגַלִּים	
מְגַלָּה	מְגַלָּה	f. f.
	&c.	
שָׂמַע	שָׂמַע	} <i>audiens,</i>
	&	
	שָׂמַע	
שָׂמַע	שָׂמַעִים	p. m.
	שָׂמַעָה	} f. f.
שָׂמַעַת	&	
	שָׂמַעַת	
שָׂמַעוֹת	שָׂמַעוֹת	p. f.
	Sic	
שָׂבַע	שָׂבַע	} <i>Saturatus.</i>
שָׂבַע	שָׂבַעִים	
שָׂבַעַת	שָׂבַעַת	f. f.
שָׂבַעוֹת	שָׂבַעוֹת	p. f.

Præter has aliæ Participiorum formulæ dantur, sed has im-
 praefentiarum sufficere arbitror, ut unusquisque facillimo ne-
 gotio discat Nomina ex statu absoluto in regimen mutare, mo-
 dō hoc observet, quod illæ vocales in statu Regiminis retinen-
 tur, quæ hic immutatae reperiuntur. Videlicet monosyllaba, ad
 quæ etiam referenda sunt dissyllaba, quorum prima est scheva, ut
 כָּתַב *scriptum*, לָבַס *lupus*, &c. geminum segol, pathagh, ghirekh, &
 scheva, gholem plerumque etiam retineri; ante כָּתַב tamen in o
 breve mutari videmus. Deinde rarissimè schurekh, vel potius
 nunquam mutatur, & quod aliquando khibuts ejus loco usurpat-
 tur, id non fit propter regimen, sed quia unum pro alio sumere li-
 cet: nam schurekh syllaba composita est ex gholem & khibuts,
 &

& ideo loco schurekh, vel gholem, vel khibuts sepe sumi videmus. Quod autem על און קט, & reliqua hujusmodi habeant in regimine על קת און קת, &c. ex comuni lingua usu fit. Suprà enim diximus kamets ante segol pro segol usurpari in fine, vel in mediâ periodo, ut una ejus pars ab aliâ distinguatur, ut על קת loco קת, & על קת loco קת. Quare על, &c. in statu absoluto pro על regiminis usurpatur.

Sed notandum in hac lingua magis usitatum esse 1) vau quiescentem reddere, syllabas in gholem mutando, qui usus frequentissimus est, & circa hæc Nomina prævaluisse videtur, quia in Scripturâ non nisi semel reperitur in regimine על, alias ubique ex על (fraus) fit על, & ex און pravitatis און, & sic de cæteris hujus formæ.

Denique ut de pluralium terminatione etiam aliquid addam, videmus pluralium terminationem תי semper in regimine retineri; טי autem ס omittit, & ghirekh mutare in there, quam formam regiminis numerus dualis טי etiam obtinuit, qui propterea ס cum ghirek omittit, & pathagh in there mutat, ut ex טי oculi fit טי in statu regiminis, atque hinc credo factum, ut omne pathagh ante י cum ghirek hanc regiminis acceperit formulam, fiatque ex בית domus בית, & ex יי vinum יי &c.

Jam antequam ulterius pergam, venit hic apprimè notandum, me hic per Nomen omnia Nominis genera intelligere. Omne etiam Nomen, excepto (ut jam diximus) proprio genitivum regit, vel à genitivo regitur, & præcipuè relativum, sive præpositivum, quod semper relativè significatur, & propterea ferè semper genitivum regit, & sepe regitur; quæ omnia hic ad majorem perspicuitatem exemplis illustrabo.

בית

בית אלהים Domus Dei. Ambo substantiva.

לב חכם Cor sapientis. Substant. primum, adjectiv. secundam.

חכם לבך Sapiens cordis } contrâ.

גדול העצה magnus consilii } Part. 1.

אוהבי טוב Amantes boni } Part. 1.

ראוי השמש videntes solis } Part. 1.

ברא אלהים create Dei 1. Infinit.

הם ברא אלהים dies & create Dei inf. quod simul

regit & regitur.

משיביו קום maturantes & surgere, hoc est, qui

solent cito surgere.

משיביו בבקר maturantes & in mane. Præp. in

genit. & Particip. in Regim.

לפני יהוה Ante Dei. Præp. in Regim. ex עלים יתוה

antea, sic ex יתוה intus fit

יתוה inter.

עדי עד usque & usque h. e. tempus indefinit.

hic ergo Præp. regit & regitur.

כבת בלוה רעה plaga & non desinentis, h. e. plaga,

quæ non desinit. Adverb. non regitur.

אין חכמה Non sapientia; hic contrâ non regit.

Est enim in statu absoluto און, quod in statu regiminis, ut בית, mutat, ut jam diximus, patagh, & ghirekh in there. Cæterùm hic iterum atque iterum vos monere volo, ut ea, quæ cap. 5. dicta sunt de Nomine, animo perpenderit Nam nemo magno cum fructu hanc linguam colere poterit, nisi id, quod ibi diximus, rectè percipiat, quod

ſcilicet tam Verba, quàm Participia, quàm Præpoſitiones, quàmque denique Adverbia pura puta apud Hebræos ſint Nomina.

CAP. IX.

De duplici Nominis uſu, deque ejus Declinatione.

Nomine appellativo vel individuum unum, vel plura vaga, vel unum, aut plura certa, & nota ſignificare volumus: quod apud Latinos abſque ullâ differentiâ, ſed apud Hebræos, & alios magnâ fit; nempe **איש** vel **אישׁ** *virum* quemcunque, vel *viros* quoscunque ſignificat; Sed ſi quis non niſi virum, vel viros, de quibus jam locutus eſt, vel quos ſupponit notos eſſe, ſignificare vult, debet Nomini præponere **ה** cum pathagh, & primam Nominis literam duplicare, hoc eſt, dageſchare; & ſi prima litera una ex iis fuerit, quæ duplicari non patiuntur, tum **ה** loco pathagh kamets debet habere, ut **הַגַּבְרִיאֵל** & *vir ille Gabriel*. Sed notandum tam **דָּנָן**, quàm **הַמַּחְבֵּה** poſſe compenſari per gaghja, ut **הַמַּחְבֵּה**, &c. Atque hoc **ה** vocari ſolet **הַדְּבָרִים**, hoc eſt, **ה** notitiæ, quia rem notam indicat, adeoque idem Indicativum appellabo.

Verùm enim verò hic uſus iſtius **ה** tantùm locum habere poteſt in Appellativis, Adjectivis, & Participiis; at non in Propriis, neque in Inſinitivis, neque denique in Adverbiis, quia his nunquam niſi rem ſingularem, non autem plura cuſdem generis ſignificamus; & quod ad relativa attinet; ea nunquam abſolutè; ſed ſolo regimine indicantur. Nam hoc apprime de hoc **ה** notandum eſt, quòd nunquam Nomini, quando Genitivum regit, præſigatur, cuius rei cauſam infrâ in hoc cap. oſtendam.

Porro quia Nomina omnia apud Hebræos indeclinabilia ſunt, exprimuntur caſus plerumque ſolâ Præpoſitionum quarundam ſignifi-

ſignificatione. Dico ſignificatione. Nam Præpoſitiones, ut jam diximus, Genitivum (Nomina enim ſunt) reverà regunt; ſed ſicut apud Græcos Præpoſitiones Ablativi Genitivum regunt, & ſolâ earum ſignificatione Genitivus locum obtinet Ablativi, ſic apud Hebræos omnes Genitivum regunt, & ſolâ caſum ſignificatione Genitivus locum reliquorum caſuum obtinet.

Præpoſitiones plerumque caſibus inſervientes ſunt **הַ**, **לְ**, **בְ**, **מִ**, & **עַן**, **עַם** &c. Ex his autem **לְ** & **בְ** Nominibus præpoſitæ punctantur cum ſcheva; **מִ** autem, quia loco **מִן** uſurpatur, punctatur cum ghirek, & per punctum **מִן** in ſequenti litera compenſatur, ut omnia in ſequentibus exemplis videri poſſunt.

Porro **לְ** cum ſcheva, & **לְ** Dativum ſignificant, **בְ**, **מִן** & **עַם** Ablativum; Accuſativus autem Præpoſitionem non habet, ſed ejus loco particula **מִן** uſurpari ſolet, quæque adeò nunquam Genitivum; ſed ſemper Accuſativum regit. Reliqui deinde caſus Præpoſitiones non habent. Quare cum ſuprà diximus, Genitivum locum reliquorum caſuum obtinere, intelligendum tantùm eſt, locum Dativi, & Ablativi, quia hi ſoli Præpoſitionibus exprimuntur. Sed hæc omnia clariſus ex ſequentibus exemplis intelligentur.

Exemplum Nominis Appellativi vagi.

- Sing.* **דָּבָר** *verbum.*
 Gen. **דָּבָר** Cognofcitur ex regimine præcedentis Nominis cuiuſcunque generis.
 Dat. **לְדָבָר** Intellige, Præpoſitionem vim Dativi exprimere, eſſeque in ſtatu regiminis, & Nomen in Genitivo. Porro notandum, quando **לְ** indicat terminum ad quem, poſſe idem per **ה** in fine dictionis ſuppleri, ut **לְאֶרֶץ** pro **לְאֶרֶץ הַ** *ad terram.*

Acc. רָבִי Cognoscitur ex Verbo Activo.

Voc. רָבִי
פְּרָבִי Intellige hic, ut supra in Dativo.*Plural.*

Nom. רַבִּים

Gen. רַבִּים

Dat. לְרַבִּים

Acc. רַבִּים

Voc. לְרַבִּים

Abl. מִרַבִּים vel פ

*Exemplum Nominis cum ה in indicativo.**Sing.*

Nom. } הָרֶבֶר

Gen. }

Dat. לְהָרֶבֶר pro הָרֶבֶר

Acc. אֶת הָרֶבֶר

Voc. הָרֶבֶר

Abl. מִהָרֶבֶר pro בְּהָרֶבֶר

Plur.

Nom. } הָרֶבֶרִים

Gen. }

Dat. לְהָרֶבֶרִים pro הָרֶבֶרִים

Acc. אֶת הָרֶבֶרִים

Voc. הָרֶבֶרִים

Abl. מִהָרֶבֶרִים pro בְּהָרֶבֶרִים

Exemplum substantivi, & adjectivi Masculini.

Cum ה in indicativo.

Nom. } הָאֵל הַגָּדוֹל Deus magnus.

Gen. }

Dat. לְהָאֵל הַגָּדוֹל

&c.

Nom. } הָאֵל הַגָּדוֹל

Gen. }

Dat. לְהָאֵל הַגָּדוֹל

Acc. אֶת הָאֵל הַגָּדוֹל

Exemplum feminini Generis.

Cum ה in indicativo.

Nom. } מְנֻחָה הַיְפֹת Candellabrum Nom. } מְנֻחָה הַיְפֹת

Gen. } מְנֻחָה הַיְפֹת pulcrum. Gen. }

Dat. לְמְנֻחָה הַיְפֹת

&c.

Dat. לְמְנֻחָה הַיְפֹת

Acc. אֶת מְנֻחָה הַיְפֹת

&c.

Exe.

Exemplum Nominis Relativi:

Nom. } הַרְחֵק inter.

Gen. }

Dat. לְהַרְחֵק אֶל הַרְחֵק ad n̄ inter.

Acc. הַרְחֵק

Abl. מִהַרְחֵק / בְּהַרְחֵק &c. in & de תָּיִן inter.

Nota הָרְחֵק esse in statu Regiminis, & formari à הַרְחֵק, ut ab לָעַל פְּרָוּל. Sumpsi tamen exemplum Regiminis, quia, ut dixi, Præpositiones vix in statu absoluto concipi possunt, & ideo cum ה in indicativo nunquam declinantur. Nam ה in plerumque rem jam explicatam, & notam supponit: regimen autem rem per Genitivum explicandam, & determinandam, hoc est, rem nondum notam; atque hæc, inquam, ה & regimen plerumque. Sed non dixi semper supponere: nam sæpe etiam summâ cum elegantia ה in indicativum pro regimine, & regimen contra pro ה in indicativo usurpare licet, ex. gr. כָּל הַנְּבִיאִים omnes prophetæ, loco בְּלִ הַנְּבִיאִים eleganter dicitur. Nam הַנְּבִיאִים significat prophetas jam notos & נְבִיאִים in regimine, & subintellecto Genitivo, significat prophetas rei jam cognitæ, nempe Dei, veritatis, &c. Sic הַשֵּׁשִׁים בְּכֻזָּם הַשֵּׁשִׁים qui bibunt in pateris vinum loco בְּכֻזָּם elegantius dicitur. Sed de his fufius in Syntaxi. Hic tantum in genere hoc notare sufficit; regimen idem, ac ה in indicativum valere, quando Genitivus, ut res nota, subintelligi potest, quod in Præpositionibus locum habere nequit.

*Aliud exemplum Nominis Relativi.**Sing.*

Nom. } קָרָם ante.

Gen. }

Dat. לְקָרָם

Plur.

Nom. } קָרָי multo ante.

Gen. }

Dat. לְקָרָי

Acc.

videbitur; sed quidni, cum reverà sint Nomina? At dices, relationes non esse species, quæ plura individua sub se habent, adeoque hoc cum Nomine proprio commune habere, quod careant Plurali. Sed esto: non dentur unius speciei plures relationes, Præpositiones tamen ex Singulari in Pluralem numerum flectuntur. Quomodo autem id fieri possit, paucis hic explicare constitui.

Quamvis Præpositiones plures relationes simul indicare non possint, quedam tamen ex Singulari in Pluralem flectuntur, idque tam in statu absoluto, quam in statu Regiminis: at Præpositiones in statu absoluto nihil sunt, quam ipsæ relationes abstractè conceptæ, sive expressæ, sed tum non tam relationem, quam locum, vel tempus cum relatione ad aliquam rem exprimunt. Ex. gr. ex בין *inter* fit in Plurali ביןם , quod quidem non relationem unius individui ad aliud, sed loca aliis intermedia significat, (quæ de re vide Ezech. cap. 10. 2.) vel, ut dixi, est ipsa Præpositio, seu relatio abstractè concepta, ut, ex אחור *posteriora*, vel invito Latino vocabulo, *posterioritates*: ad cuius modum plures tam Præpositiones, quam Adverbia formari possunt, quamvis in Scripturâ nunquam sic formata reperiantur.

Porrò ipsæ etiam Præpositiones in statu Regiminis, hoc est, quatenus relationes indicant, tam in Singulari, quam in Plurali declinantur, quod fit; quia vel relatio multoties concipi, vel quia intensius exprimi debet. Ex. gr. אחור *post* habet in Plurali אחורם , quod significat *multum post*, quemadmodum Rabbini optimè notârunt. Sic $\text{ל$ *ad* habet in Plurali לם *multum ad*, hoc est, quantum fieri potest, ad illam partem ivit: sic ex על *supra* fit עלם , & ex עד *usque* fit עדם . Hinc על ער *in æternum* significat, hoc est, omnia, quæ concipi possunt, usque עד usque; sic על כל הארץ significat *ab omni ante terrâ*, & ad hunc modum

modum omnes ferè Præpositiones tam in Singulari, quam in Plurali numero declinari possunt.

At אנטי *ante*, quæ Præpositio Singularem non habet, ex his excipienda est. Nam hæc nullâ aliâ de causâ in plurali declinatur, quàm quia formatur à Substantivo אנטי *facies, sive anteriora*, quod Singulari caret.

Denique Adverbia Nomina etiã esse diximus, quibus actio quæcunque determinatur, ratione modi, temporis, loci, agentis, ordinis, &c. Ex. gr. *bene, male, festinanter, cras, heri, intus, foras, simul, primò, secundò*, &c. atque hæc plurali numero carere ratio indicat. Nec possunt, sicut Præpositiones abstractè concipi, ut per se notum est; & quamvis Latini etiam Adverbia scipe intendant, ut *perbenignè, multò manè*, &c. adeoque hæc de causâ etiam deberent apud Hebræos in Plurali numero, ut Præpositiones solent, exprimi, hoc tamen Hebræis absurdum videretur. Nam Præpositiones, quia relationes indicant, possunt, ut Nomina Substantiva attributa habere, sive intensius exprimi; at Adverbia, quia actionis modi sunt, Adjectiva quasi Verborum sunt, eadem igitur intendere nihil aliud esset, quàm attributorum attributa excogitare, sive Adjectivis Adjectiva addere. Deinde Adverbia, quia, ut dixi, Verborum quasi Adjectiva sunt, debent numero cum suo Substantivo, hoc est, cum suo Verbo, quod non nisi Singularem habet, convenire. Ad hæc ergo significanda, *multò manè, perbenignè*, &c. Hebræi multò convenientius Verba ipsa intendunt, vel loco unius Adverbii Verbum, aut Nomen usurpant. Ex. gr. *multò manè surrexit* exprimitur Hebræicè, *matutinavit admodum ad surgendum, & perbenignè egit, benignus admodum egit*, ut in Syntaxi suo loco explicabimus.

Sed notandum, quod Adverbia, sicut Substantivorum Adjectiva, aliquando substantivatur. Verùm neque hæc in Pluralem flecti, sed tantum repeti solent, ut עלה עליון *sursum sur-*

fursum, hoc est, *ad summum usque gradum*, contrà כִּמְהַרְהָרַם *infra infra*, significat *ad infimum usque gradum*. Sic כְּאִדָּר *si-*
gnificat *admodum*, & כְּאִדָּר כְּאִדָּר *summo gradu, admodum*, &
nimis; sic כְּעֵשׂוּ *parum*, כְּעֵשׂוּ *paulatim*, & ad hunc mo-
dum alia.

CAP. XI.

De Pronomine.

Antequam ad Conjugationes transeam, necesse est, ut de
Pronomine agam. Nam absque his illæ vix tradi possunt.
Quid Pronomen sit, & in quot genera distinguatur, notum o-
mnibus est; quomodo autem ex Singulari in Pluralem numerum
flectantur, & masculina à femininis distinguantur, & decli-
nentur, ordine hic tradam.

Pronomina Primitiva.

Sing.	אֲנִי	Plural.	אֲנַחְנוּ	} Communis est generis; ut ubique prima periona, quia loquens i- pse se sibi indicat, cum mas vel fœminas sit.
ego	אֲנִי	nos	אֲנַחְנוּ	
tu	אַתָּה masc. gen.	tu.	אַתָּה	masc.
tu	אַתְּ fœm. gen.	tu.	אַתְּ	vs f. & cum הָ paragog.
ille	הוּא	illi m. & cum הָ parag.	הוּא	
illa	היא	ille f. & cum הָ parag.	היא	

Harum itaque Pluralis terminatio à communi multum differt. Nam masculina non desinit in ו, nec fœminina in ת. Fœmininorum deinceps terminatio in his alia etiam est, quam Adjectivorum. Denique fœmininum אַתְּ videtur etiam fuisse אַתְּ, & אַתְּ fuisse אַתְּ à masculino aliis vocalibus distinctum. Nam in Bibliis sæpius sic scripta reperiuntur, quæ Masorethæ ubique corrigunt, sine dubio, quia obsoleta erant.

Indi-

Indicativa, vel Demonstrativa.

hic	}	וְהוּא	} carent plurali.
		וְהוּא	
		וְהוּא	
hæc	}	וְהוּא	} carent singulari.
		וְהוּא	

hi, hæc } carent singulari.

Pro Relativo tam Singulari, quam Plurali inservit הָ Indicativa, vel ejus loco וְ servato in sequenti dagech; sed frequentius in Bibliis reperitur אֲשֶׁר.

Possessiva separata non dantur, sed Regimini Nominis affiguntur, hoc modo.

Exemplum Nominis Substantivi דְּבַר Verbum, ex

cujus Regimine דְּבַר sit

Tam Nominis quem affixi Sing.

דְּבַר Verbum mei & meum.

Et si accentus fuerit אַתְּנָה סִלּוֹק vel דְּבַרְהָ

דְּבַרְהָ tui. m. g.

דְּבַרְהָ & דְּבַרְהָ f. g.

ejus. m. g.

f. g.

Pluralis affixi.

דְּבַרְהֵינוּ nostræ

דְּבַרְהֵיכֶם vestri. m. g.

דְּבַרְהֵינוּ f. g.

דְּבַרְהֵיכֶם eorum. m. g.

דְּבַרְהֵינוּ f. g.

דְּבַרְהֵינוּ f. g.

Lx

Ex Regim. Plur. דְּבָרֵי fit

NB. • sub non dari, nisi
quando accentus est אֲרָצָה
vel סֵלֶק, aliàs loco • pun-
tatur cum pathagh.

דְּבָרֵי	<i>Verbamei & mea.</i>	
דְּבָרֶיךָ	<i>tui.</i>	m. g.
דְּבָרֶיהָ		f. g.
דְּבָרָיו	<i>ejus.</i>	m. g.
דְּבָרֶיהָ		f. g.

Pluralis Nominis & affixi pl.

NB. Secunda & tertia
persona, quando nomen
est Plurale, semper Regi-
mini Pluralis adduntur.

דְּבָרֵינוּ	<i>Verbanoſtri & noſtra.</i>	
דְּבָרֵיכֶם	<i>veſtri.</i>	m. g.
דְּבָרֵינוּ		f. g.
דְּבָרֵיהֶם	<i>eorum.</i>	m. g.
דְּבָרֵיהֶן		f. g.

Sic ex Regimine תְּפִלָּה oratio alicujus fit תְּפִלַּתְךָ תְּפִלַּתִּי, &c.
& in Plurali תְּפִלוֹתַי, &c. Sic ex Regimine Nominis
ſubſtantivi בַּיִת domus fit בַּיְתִי domus mea, & ex Regimine
Plurali בָּתַי fit בָּתֵיךָ domus tue, &c.

Exempla Participii ſingularis tam Nominis, quàm Affixi.

מְבַרְכֶיךָ	<i>Exemplum Mæculini</i>	מְבַרְכֶיךָ
מְבַרְכֵינוּ & מְבַרְכֵיךָ	<i>Viſitans mei & meus.</i>	
מְבַרְכֶיךָ	<i>tui.</i>	m. g.
מְבַרְכֵיהָ		f. g.
מְבַרְכָיו	<i>ejus.</i>	m. g.
מְבַרְכֵיהָ		f. g.

Exem-

Exemplum Feminini

מְבַרְכֶיךָ	<i>k. gh.</i>	
מְבַרְכֶיךָ	<i>veſtri.</i>	m. g.
מְבַרְכֵיהָ		f. g.
מְבַרְכָיו	<i>eorum.</i>	m. g.
מְבַרְכֵיהָ		f. g.

Exemplum Relativi בֵּין inter. Sing.

מְבַרְכֵינוּ	<i>Inter mei & me.</i>	
מְבַרְכֶיךָ	<i>tui.</i>	m. g.
מְבַרְכֵיהָ		f. g.
מְבַרְכָיו	<i>ejus.</i>	m. g.
מְבַרְכֵיהָ		f. g.
מְבַרְכֵינוּ	<i>Inter noſtri.</i>	
מְבַרְכֵיכֶם	<i>veſtri.</i>	m. g.
&c.		&c.

Exempl. pl. f. מְבַרְכֶיךָ

מְבַרְכֵינוּ	<i>Viſitantes mei.</i>	
מְבַרְכֶיךָ	<i>tui.</i>	m. g.
מְבַרְכֵיהָ		f. g.
&c.	<i>ut in ſubſtant.</i>	

Exempl. Regiminis Inſinit. מְבַרְכֵי

k. gh.	
מְבַרְכֵינוּ	<i>meum</i>
מְבַרְכֶיךָ	<i>tui.</i>
מְבַרְכֵיהָ	
מְבַרְכָיו	<i>ejus.</i>
מְבַרְכֵיהָ	
מְבַרְכֵינוּ	<i>noſtri.</i>
מְבַרְכֵיכֶם	
מְבַרְכֵינוּ	
מְבַרְכֵיהָ	
מְבַרְכָיו	

Sic.

Sic ex sing. & pl.

הַחַרְתִּי	הַחַרְתִּי
הַחַרְתִּי	הַחַרְתִּי
הַחַרְתִּי	הַחַרְתִּי
הַחַרְתִּי	הַחַרְתִּי &c.

At אַל ad, לְ super אַחֲרַי post,
 עַד usque affixa non habent
 in Sing. in Pl. autem fit ex

עַל	אֵלַי	אַחֲרַי	עַד
עַל	אֵלַי	אַחֲרַי	עַד
עֲלֶיךָ	אֵלֶיךָ	אַחֲרֶיךָ	&c.
עֲלֵינוּ	אֵלֵינוּ	אַחֲרֵינוּ	&c.
	אֵלֶיךָ	אַחֲרֶיךָ	&c.
	אֵלֵינוּ	אַחֲרֵינוּ	&c.

Præpositiones deinde inseparabiles non habent Pluralem.

כּ	&	ל	Ex כּוֹן de fit
בִּי		לִי	כִנּוּי & כִנּוּי
	&	לִי	כִנּוּי & כִנּוּי
בְּךָ		לְךָ	כִנּוּי & כִנּוּי
בְּךָ		לְךָ	כִנּוּי & כִנּוּי
בְּנוּ		לָנוּ	כִנּוּי & כִנּוּי
בְּכֶם		לָכֶם	כִנּוּי & כִנּוּי
בָּנוּ		לָנוּ	כִנּוּי & כִנּוּי
בָּכֶם		לָכֶם	כִנּוּי & כִנּוּי
בָּנוּ		לָנוּ	כִנּוּי & כִנּוּי
בָּכֶם		לָכֶם	כִנּוּי & כִנּוּי
בָּנוּ		לָנוּ	כִנּוּי & כִנּוּי
בָּכֶם		לָכֶם	כִנּוּי & כִנּוּי

Exem-

Exemplum Adverbii.

כַּמֹּךָ	sicut,	אַיִן	ubi?	Ex הֵנָּה	ecce fit
כַּמֹּנִי		אַיִן	ubi tu?	הֵנָּה	הֵנָּה
כַּמֹּכָה		אַיִן	f. g.	הֵנָּה	הֵנָּה
כַּמֹּטִי		אַיִן	ille.	הֵנָּה	הֵנָּה
&c.		אַיִן	vos.	הֵנָּה	הֵנָּה
		כֵּן	f.	הֵנָּה	הֵנָּה
		אַיִן	illi.	הֵנָּה	הֵנָּה
		כֵּן	f.	הֵנָּה	הֵנָּה

Ex Regimine deinde Adverbii אֲנִי non, quod diximus
 esse אֲנִי fit

אֲנִי	non mei i. c. ego.	אֲנִינוּ	non nostri i. c. nos.
אַיִן	tui	אַיִנְכֶם	m.
אַיִן	f.	כֵּן	f.
אֲנִינוּ & אֲנִינוּ	ejus.	אַיִנְהֶם	& אֲנִינְהֶם m.
אֲנִינָה & אֲנִינָה	f.	הֵן	f.
Ex עַד ad hoc fit			
עַד	ad hoc	עַד	ad hoc
עַד	ego.	עַד	nos.
עַד	m.	עַד	vos.
עַד	f.	כֵּן	f.
עַד & עַד	m.	עַד	m.
עַד	f.	כֵּן	f.
עַד & עַד	f.	כֵּן	f.

Et ad hunc modum reliqua. Quod autem vocales Regimi-
 nis non retineantur; sed variis modis mutantur, id fit, quia
 G Nomi-

Nomina syllabâ ad minimum unâ, & quæ longâ augentur, quæ accentum ad se trahit; quæ unica est causâ, cur vocales, ob additam Pluralis Numeri cum accentu aliam longam, in brevissimas mutantur: nam aliâs, si nimirum רָבַר haberet in Plurali רָבָרִים, & sic reliquâs, deberent necessariò duplici accentu (ut constat exiis, quæ Cap. 4. ostendimus) notari, & prior syllaba produci, quòd tam frequenter non posset sine magnâ molestiâ fieri.

Hæc igitur de causâ mutationum, quæ suffixa vocalibus adferunt, regulas, tam mutationes Pluralium, quàm Regiminis sequuntur. Fateor quidem, ob additum suffixum cum accentu potuissent ubique vocales secundùm regulas Pluralis Regiminis mutari, nec faciliè causam dixerò, cur id non fuerit factum. Nam sicut ex מַלְכִי Regimen Pluralis Nominis מַלְכֵי fit rex mei, sic etiam ex רָבַרִי Regimen Pluralis Nominis רָבָרִי fieri potuisset *verbum mei*, & non ex absoluto רָבַרִי facere רָבָרִי, quandoquidem Nomen cum affixo habet reverà Regiminis significationem. Scio quidem hæc ratione non rarò vitari amphiboliam, quæ sæpe oriretur, si ubique regulas Regiminis sequerentur. Nam si ex רָבַרִי *verbum mei*, & רָבַרִי Regimen Pluralis רָבָרִי mas fieret confunderentur hæc Nomina cum רָבַרִי *pestis*, & רָבַרִי *memoria*, ita ut רָבַרִי videretur *pestis mei*, & רָבַרִי *memoria mei*, & ad hunc modum plura alia Nomina confunderentur, si Nomina ob additum suffixum Regiminis Pluralis regulas sequerentur. Et quamvis hæc ratio pondus habere videatur, non tamen certò affirmare audeo, Hebræos hanc confusionem effugere voluisse. Nam Hebræi de nullâ re minus solliciti videntur fuisse, quàm de vitandâ amphiboliâ, quòd plurimis exemplis hic ostenderem, nisi hoc superfluum existimarem. Quare faciliùs crederem, suffixa Regimini Nominis tam Singulari, quàm Plurali addi, &

דְּרִי

דְּרִי *verbum meum*, וְרָבַרִי *barba mea*, &c. formari ex דְּרִי, & וְרָבַרִי Regimine scilicet Singulari ex דְּרִי, & וְרָבַרִי, & tamen khamets statùs absoluti retineri, quia penultima ante ghirekh, & gholem debet esse kamets, nisi Nomen sit סְמַלֵּל, ut סְמַלֵּל אֵלֶיךָ *domus*, vel quòd litera ghirekh, vel gholem punctanda, punctum רָבַרִי habeat, ut סְמַלֵּל סְפִירִים *sapphirus*, סְמַלֵּל סְפִירִים *catena*. Sic etiam ex Regimine רָבַרִי atrium fit רָבַרִי atrium ejus, retento scilicet tserè statùs absoluti רָבַרִי, quia, ut diximus, penultima ante gholem, & ghirekh non potest esse pathagh: & ad hunc modum omnia, quorum ultima Regiminis est pathagh, & penultima scheva, statùs absoluti ultimam in suffixis retinent: Quòd si penultima Regiminis non fuerit scheva; sed una ex iis, quæ in Plurali retinentur, nempe pathagh, gholem absque accentu, ghirekh, &c. tum suffixa secundùm regulas Regiminis Pluralis Nominibus adduntur, ut ex פָּקְדִי Regimen Pluralis Participii פָּקְדִי fit פָּקְדִי *visitans meus* & ex פָּקְדִי Regimen Pluralis Substantivi פָּקְדִי fit פָּקְדִי *bacillum meum*, &c.

Porro monosyllaba etiam ob additum suffixum Regiminis Pluralis regulas sequuntur. Nam ex עָרִי, רָצִי, &c. Regimina Pluralis Nominum עָרִים *princeps* וְרָצִי *sagitta*, עָרִים *testis*, &c. fit עָרִי, רָצִי, &c.

Nomina deinde, quæ sunt סְמַלֵּל, quia accentus, uti diximus, ad additum suffixum tranfit, Regimen etiam Pluralis Numeri sequi debent. Hujus notæ sunt omnia, quorum penultima est segol, vel gholem ante segol. Hinc ex וְרָבַרִי *rex meus*, וְרָבַרִי *sacrficium meum*, & ex וְרָבַרִי *auris mea*, & ad hunc modum ex Regimine Pluralis Substantivi וְרָבַרִי fit וְרָבַרִי *magnitudo mea*, & וְרָבַרִי *latitudo mea*, וְרָבַרִי *longitudo mea*, &c.

Nominibus præterea, quæ in ה definunt, & quæ ipsum in ת, & præcedentes duas syllabas in segol mutare solent, nulla, nisi in hanc secundam formam mutatis, affixa adiunguntur, mutando utrumque segol eodem modo, ac præcedentia. Ex gr. pro תפארת *gloria*, תפארת *corona*, תפארת *domina*, &c. usurpatur sæpe eleganter תפארת *gloria*, תפארת *corona*, תפארת *domina*, quæ propterea suffixa non nisi in hac secundâ formâ habent, mutato scilicet utroque segol eodem modo, ac Nomina, quæ geminum habent segol in Regimine Pluralis solent, quod scilicet primum in pathagh, vel ghirekh, secundum in scheva mutant, sit ergo תפארת *gloria mea*, & תפארת *corona mea*, תפארת *domina mea*. Sic quoniam pro תפארת sumitur תפארת suffixa in hac formâ habet, ut Nomina, quorum penultima est gholem, quod ipsum in ghataph khamets mutant, sitque תפארת *summum meum*: atque hinc fit, ut Participia in formâ תפארת, suffixa non habeant; sed tantummodò in תפארת, ut jam in exemplo Participii ostendimus.

At reliqua, quæ in ה definunt, nec ut præcedentia mutari solent, mutant affixum ה tantummodò in ת, ut in Regimine solent, præterquam quod ultimum + khamets, ob jam dictam causam, retinetur, nec in - pathagh, ut in Regimine, mutatur. Sic ex תפלה, cujus regimen est תפלה, fit תפלה *oratio mea*, & ex תפלה, cujus regimen est תפלה, fit תפלה *petitio mea*, & ad hunc modum reliqua Regimini Singularis adduntur.

Quæ deinde in ה definunt, quod in Regimine retinetur, omittunt plerumque ipsum in suffixis, ut אגר *ager*, אגר *ager tuus*, אגר *opus meum*, & sic reliqua, quorum Regimen non mutat ה in ת. Dixi quidem ה plerumque, non autem absolutè omitti, quia in tertiâ personâ retineri solet, ut אגר *ager ejus*, אגר *opus ejus*, &c. Hæc de modo, quo suffixa

suffixa Nominibus Singulari significatione acceptis adduntur, quomodò in eisdem Plurali significatione acceptis adduntur, paucis jam dicam.

Nominibus Pluralibus, quæ in ת definunt, absque ullâ Regiminis mutatione suffixa tam Singularia, quam Pluralia, tamque primæ, quam secundæ, & tertiæ personæ adduntur, ex gr. ברכה *benedictio* habet in Plurali ברכות, cujus regimen est ברכות, atque hinc fit ברכותי *benedictiones meæ*, ברכותי *tue*, ברכותי *illius*, &c. Sic ארה *via* habet in Plurali ארות, ejuisque Regimen est ארות, atque hinc ארותי *viae meæ*, ארותי *tue*, &c. atque ad hunc modum reliqua, quæ in ת definunt.

At quæ in ד definunt, quæque Regimen Singularis sequuntur, idem etiam in Plurali retinent, quando suffixum Singulare est, vel primæ personæ Plurale, sed suffixa secundæ, ac tertiæ personæ Pluralia Regimini Plurali absque ullâ ejusdem mutatione adduntur, ut in primo exemplo Nominis Substantivi דבר ostendimus.

Denique quæ in Singulari Regimen Pluralis sequuntur, ut דבר, דבר, דבר, &c. iis in Plurali suffixa adduntur, ut quæ geminum habent kamets. Nam דבר habet in Plurali דברים, ut דברים *radix*. Atque hinc fit דברתי *radix mea*, דברתי *tua*, דברתי *illius*, &c. Sic etiam דבר *radix* habet in Plurali דברים, ex quo fit דברתי *radix mea*, דברתי *tua*, דברתי *illius*, &c. Hæc de Possessivis Pronominibus.

Supereff ut de Declinatione Pronominum pauca etiam addam, ex quibus, præter Indicativam, & Relativam אשר *qui*, quæ, quod, & qui, quæ, quæ, ut & ש, nulla declinantur: compendantur tamen hoc modo.

Nom.			Indicativa Declinantur, ut Nomina.	
הוא	אתה	אני	Nom. } $\begin{cases} הָאֵל \\ \& \\ הַיּוֹנָה \end{cases}$	Sing.
<i>ille</i>	<i>tu</i>	<i>ego</i>	Gen. } $\begin{cases} הָאֵל \\ \& \\ הַיּוֹנָה \end{cases}$	<i>bic.</i>
	Dat.		Dat. הָאֵל	
לוֹ	לְךָ	לִי	Acc. הָאֵל	
<i>illi</i>	<i>tibi</i>	<i>mibi.</i>	Abl. הָאֵל	&c.
Accusativus suppletur particula הָאֵל hoc modo.			Nom. } $\begin{cases} הָאֵל \\ \& \\ הַיּוֹנָה \end{cases}$	Plur.
הוא	אתה	אני	Gen. } $\begin{cases} הָאֵל \\ \& \\ הַיּוֹנָה \end{cases}$	<i>bic.</i>
<i>illum</i>	<i>te</i>	<i>me</i>	Dat. הָאֵל & הָאֵל	
	Abl.		Nom. } $\begin{cases} הִיא \\ \& \\ הֵיאָה \end{cases}$	
בו	בה	בי	Gen. } $\begin{cases} הִיא \\ \& \\ הֵיאָה \end{cases}$	<i>hi, hæ, hæc</i>
<i>in eo</i>	<i>in te</i>	<i>in me.</i>	Dat. הִיא & הֵיאָה	
& ad hunc modum in Plurali.				

Relativum.

שָׁמַיִם & שָׁמַיִם			
Nom. } $\begin{cases} שָׁמַיִם \\ \& \\ שָׁמַיִם \end{cases}$	Nom. } $\begin{cases} שָׁמַיִם \\ \& \\ שָׁמַיִם \end{cases}$	qui	
Gen. } $\begin{cases} שָׁמַיִם \\ \& \\ שָׁמַיִם \end{cases}$	Gen. } $\begin{cases} שָׁמַיִם \\ \& \\ שָׁמַיִם \end{cases}$	fuit.	
Dat. } $\begin{cases} שָׁמַיִם \\ \& \\ שָׁמַיִם \end{cases}$	Dat. } $\begin{cases} שָׁמַיִם \\ \& \\ שָׁמַיִם \end{cases}$		
&c.		&c.	

CAP. XII.

De Nomine Infinitivo, nempe de variis ejus Formis, & Speciebus.

Nomina Infinitiva, sive actionum, expriment actionem, vel ad agentem relata, vel ad patientem. Nam וְיִשְׁכַּח *visitare alicujus* ad agentem & $\text{וְיִשְׁכַּח$ *visitari alicujus* ad patientem refer-

refertur. Deinde hæc Nomina actionem, sive ad agentem, sive ad patientem relata simpliciter, vel intensivè expriment, ut, וַיִּשְׁכַּח & $\text{וַיִּשְׁכַּח$, *frangere & confringere*, quorum primum simplicem actionem *visendi & frangendi*, secundum autem affectum præterea, vel frequentem actionem *visendi & frangendi* exprimit.

Formule Hebræorum, quibus actionem ad agentem relata simpliciter expriment, sunt וַיִּשְׁכַּח , וַיִּשְׁכַּח , & וַיִּשְׁכַּח , quarum Regimina (uti diximus cap. 8.) sunt וַיִּשְׁכַּח & וַיִּשְׁכַּח . Quæ autem actionem ad patientem relata simpliciter expriment, sunt וַיִּשְׁכַּח , וַיִּשְׁכַּח & וַיִּשְׁכַּח . Actionem deinde cum relatione ad agentem intensivè, vel frequentativè expriment hæc וַיִּשְׁכַּח , וַיִּשְׁכַּח & $\text{וַיִּשְׁכַּח$: quæ formulæ in hoc præcipuè à primis distinguuntur, quòd secunda litera duplicatur, quæ propterea punctum וַיִּשְׁכַּח ubique habent. Denique actio intensivè expressa, & ad patientem relata per וַיִּשְׁכַּח & gholem, retento in secunda litera dagech, exprimitur in S. Scripturâ, ut וַיִּשְׁכַּח .

Solent præterea Hebræi actionem ad causam principalem referre, quæ scilicet efficit, ut actio aliqua ab aliquo fiat, vel ut res aliqua suo officio fungatur, ex. gr. וַיִּשְׁכַּח significat *visitare*, וַיִּשְׁכַּח , וַיִּשְׁכַּח vel וַיִּשְׁכַּח significat *constituere aliquem visitantem*. Sic וַיִּשְׁכַּח significat *regnare*, וַיִּשְׁכַּח , &c. *constituere aliquem regnantem* sive *regem*. Sic ex וַיִּשְׁכַּח *comedere*, fit וַיִּשְׁכַּח *facere*, ut aliquis comedat, & ex וַיִּשְׁכַּח *venire* fit וַיִּשְׁכַּח *facere* venire, sive adducere. וַיִּשְׁכַּח *scire* וַיִּשְׁכַּח *facere* ut sciat, sive revelare, atque hæc in formâ passivâ habent וַיִּשְׁכַּח *Constitui*, ut *visitaret*, וַיִּשְׁכַּח *Constitui*, ut *regnaret*, &c.

Nec tantum Nomina actionum, sed etiam rerum eodem hoc modo ad causam referuntur, quæ efficit, ut dixi, ut res suo officio fungatur. Sic ex וַיִּשְׁכַּח *pluvia* fit וַיִּשְׁכַּח *facere*, ut *pluvia* sit,

sit, sive ut pluat, & ex שָׁמַע auris sit שָׁמַע facere, ut auris suo officio fungatur, hoc est auscultare, & ex שָׁלוֹם pax sit שָׁלוֹם statuere pacem sive stabilire, & ad hunc modum plura.

Species igitur Infinitivorum quatenus ad agentem solum, vel ad patientem referuntur sunt sex. Videlicet Prima לְבַרְכּוֹ , &c. *visitare*. Secunda לְבַרְכּוֹ , לְבַרְכּוֹ , &c. *visitari*. Tertia לְבַרְכּוֹ , &c. *frequenter visitare*. Quarta לְבַרְכּוֹ *frequenter visitari*. Quinta לְבַרְכּוֹ , &c. *efficere, ut aliquis visitet, sive constituere aliquem visitantem*. Sexta denique לְבַרְכּוֹ *constitui visitans*. Atque hæc, ut diximus, species actionem, vel ad solum agentem, vel ad solum patientem relata exprimunt.

Sed quia sæpe evenit, ut agens, & patiens una, eademque persona sit, necesse fuit Hebræis novam, & septimam Infinitivorum speciem formare, quæ actionem exprimerent ad agentem, & patientem simul relata, hoc est, quæ formam activi, & passivi simul haberet. Ex gr. *visitare me ipsum* non potest Hebræicè ullo Pronominum genere exprimi: nam לְבַרְכּוֹ significat *visitare alterius* me hoc est, quod aliquis me visitat, & לְבַרְכּוֹ vel לְבַרְכּוֹ *visitare mei alterum* hoc est, quod ego alterum visito. Ideoque necesse fuit aliam Infinitivorum speciem excogitare, quæ actionem exprimeret ad agentem, sive causam immanentem relata, atque hanc exprimere solent præponendo Tertiæ illi dagechtharæ syllabam וְ ut לְבַרְכּוֹ quod, ut diximus, significat *se ipsum visitare, vel constituere se visitantem*, vel denique præbere *se visitantem*, ut fusiùs in Syntaxi explicabimus.

C A P. XIII.

De Conjugatione.

HUc usque Nominis Infinitivi, quatenus sine ullâ ad tempus relatione exprimitur, mutationes ostendimus: quas habet

habet vel propter Regimen, vel ob additam Præpositionem, vel propter suffixa, vel denique propter variam significationem, quâ usurpari solet. Superest, ut reliquas ejus mutationum causas, & quæ huic Nominum Generi singulares sunt, explicemus. Quod Nomina Infinitiva ratione temporis, ad quod referuntur, & modi, quo exprimiuntur, diversis modis variant, omnibus linguis commune est, & quia iis tantum, qui in aliis linguis versati sunt, scribo, mitto hic explicare, quid tempus, & quid modus sit, sed id tantum, quod Hebræi hæc in re singulari habent, docebo.

Actiones ad nulla alia tempora referre solent Hebræi, quam ad Præteritum, & Futurum. Cujus rei ratio videtur esse, quod temporis non nisi duas has partes agnoverint, & quod tempus præsens, veluti punctum, hoc est, veluti præteriti finem; & futuri initium consideraverint; tempus, inquam, cum lineâ comparasse videntur, cujus nimirum puncta tanquam extremum unius, & principium alterius partis considerantur. Atque hæc tempora signis præcipue personarum distinguuntur, eadem scilicet personarum signa postponendo, vel præponendo certis Infinitivi formulis. Dico *præcipue*. Nam tertia persona præteriti ex hoc solo dignoscitur, quod signum personæ nullum habet. Ex gr. לְבַרְכּוֹ לְבַרְכּוֹ לְבַרְכּוֹ לְבַרְכּוֹ formulæ Infinitivorum primi generis sunt, & vim Nominis Substantivi habent, sed in oratione solent sæpe, ut Adjectiva, usurpari, quæ cum suo Nominativo in genere, numero, & casu conveniunt, & tum actionem significant ad tempus præteritum relata. Nam לְבַרְכּוֹ / וְ לְבַרְכּוֹ / וְ לְבַרְכּוֹ / וְ לְבַרְכּוֹ significat, *ille visitavit*, *ille potuit*, *ille voluit*, sed לְבַרְכּוֹ / וְ לְבַרְכּוֹ / וְ לְבַרְכּוֹ / וְ לְבַרְכּוֹ significant, *illa visitavit*, *illa potuit*, *illa voluit*. Unde patet, Infinitivorum formulas esse veluti Adjectiva substantivata; sed quando tempore, & personâ determinantur, veluti Ajectiva esse, quæ cum suo Nominativo, tanquam cum Substantivo, convenire debent, ut diximus, genere, numero, & casu.

H

Hæc

Hæc igitur tertia persona Præteriti Masculini generis per hoc tantum cognoscitur, quod characteristica personæ solâ careat; reliquæ autem scilicet prima, & secunda singulares habent characteristicas, quæ his formulis postponuntur, ut *וְיָבִיבְךָ* tu vir visitavisti, *וְיָבִיבְךָ* tu femina visitavisti, & *וְיָבִיבְךָ* ego visitavi, &c. ut in sequentibus videbitur.

Porro formulæ Regiminis Infinitivi sunt *וְיָבִיבְךָ*, & *וְיָבִיבְךָ*, atque his characteristicis personarum præpositis, & ut Adjectivis, ut in præterito usurpatis, futurum indicant, ut *וְיָבִיבְךָ*, vel *וְיָבִיבְךָ* ego visitabo, *וְיָבִיבְךָ* tu visitabis, &c. ut etiam in sequentibus videbitur. Hæc de Infinitivis, quatenus ad certum tempus referuntur.

Videamus jam, quasnam mutationes hæc Nomina patiuntur, quatenus hoc, aut illo modo exprimiuntur. Sed neque de his multoties solliciti fuerunt Hebræi. Nam sicut Casus solis Præpositionibus, vel orationis constructione, sic etiam Modi plerumque ex solis Adverbiis quibusdam dignoscuntur. Et sanè Nomina ob casuum differentiam mutare, omnes ferè nationes, ut rem omninò superfluum, neglexerunt: distinctiones etiam Modorum omninò superflue videntur. Nam nullatio, quod sciam, Modum interrogativum ab indicativo Modò distinguit, nec tamen videmus ullam inde oriri confusionem, ut nec apud Hebræos, dum ipsorum lingua floruit, ulla inde confusio oriri potuit, quod omnes, præter imperativum, Modi cum indicativo convenirent.

Hebræi igitur solum imperativum Modum à reliquis distinguunt, sumendo scilicet regimen Infinitivi, illudque absque ullo signo personæ, & sine ulla ad tempus relatione hoc modo flectendo, *וְיָבִיבְךָ* vel *וְיָבִיבְךָ* visita tu vir, *וְיָבִיבְךָ* visita tu femina, *וְיָבִיבְךָ* visitate vos viri, *וְיָבִיבְךָ* visitate vos feminae. Sed hic Modus nimis imperiosus, nec ideo coram æquali, & multò minùs coram superiore utendus; sed ejus loco futurum usurpare sole-

mus

mus: unde affirmare licet, præteritum, & futurum, de quibus modò egimus, non magis indicativi, quàm reliquorum Modorum, quibus actio cum relatione ad tempus exprimi potest, esse.

His igitur causis omnes ostendimus, propter quas Nomina Infinitiva diversis modis mutantur, atque hæc mutationes cum reliquis Conjugationibus vocabimus, & Nomina Infinitiva quatenus sic conjugantur Verba appellabimus; de quarum Conjugationum numero pauca dicemus. Nam non omnia Infinitiva (quod vitium omnibus linguis commune est) eodem modo conjugantur.

Solent communiter Grammatici Conjugationes in septem dividere, quia unius, ejusdemque actionis tot Infinitivorum genera reperiuntur, ut cap. præced. ostendimus. Verùm si hæc divisio bona esset, tum Latini non nisi duas, activi scilicet unam & passivi alteram; at Græci tres haberent Conjugationes, nempe activi, passivi, & mediæ, & hæc ratione Verba Anomala cum Regularibus confunderentur, ut reverà, vulgares Grammatici hunc ordinem sequendo, faciunt.

Quod si dicant, septem illa Infinitivorum genera sæpè eandem vim habere, adeoque non naturâ, sed modo tantum conjugandi differre: Latini ergo propter Verba Deponentia, quæ solo etiam modo conjugandi ab Activis differunt, duas tantum habent conjugationes.

Ut igitur eas faciliore ordine tradamus, ipsas in octo dividemus, quarum prima apud nos erit Verborum, quorum Infinitivus nullâ literâ gutturali, neque quiescenti constat; secunda Verborum, quorum Infinitivus in *ן* definit; tertia, quorum Infinitivus definit in *ת*; quarta, quorum Infinitivus definit in *ל* vel *י*; quinta, quorum Infinitivus primam habet *י*; sexta, quorum Infinitivus mediam habet quiescentem *י*, vel *ן*; septima, quorum Infinitivus primam habet *ן*, *ת*, *ל*, vel *י*; octava, quorum Infinitivus mediam habet gutturalem *ת*, vel

H 2

י, vel

y, vel non quiescens **ן**, vel **נ**. Atque hæc de Tempore, Modo, & Conjugatione in genere dicta sufficere arbitror.

Sed multis forsân, qui aliis linguis assuefacti sunt, absurdum videbitur, quòd ego Verba ad præteritum, & futurum relata, vel in imperativo Modo Adjectiva esse dixerim, & quòd Infinitiva nihil mihi aliud sint, quam Adjectiva substantivata. Atque hoc, inquam, absurdum videbitur, quòd scilicet Nomina Accusativum regunt. Verùm hoc naturæ Nominis non repugnare Hebræa lingua testatur, ubi etiam Nomina, quæ actionem in abstracto expriment Accusativum, vel casum Verbi regunt. Ex. gr. *Amor Dei erga filios Israël* sic in Scripturâ exprimitur **אֱמוּנָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** *amor Dei filios Israël*. Regit ergo Nomen *amor* accusativum, ut ejus Verbum **אָהַב** *amare*, & ad hunc modum plura alia reperiuntur, de quibus in Syntaxi.

Sed hic nequaquam prætereundum est, quòd hæc de causâ, hæc ipsa Nomina pro Infinitivis sumere liceat. **לְאֹדְרָכֶם אֵת יְיָ** *amori Deum, pro ad amandum Deum*, **לְרֹאֵת אֵת יְיָ** *timori Deum, pro ad timendum Deum*, **לְאִשְׁכַּח בָּךְ** *debito in ea*, & ad hunc modum plura.

CAP. XIV.

De primâ Verborum Conjugatione.

Paradigma

Verbi Activi simplicis.

EJus Infinitivi formulæ in statu absoluto, ut jam sæpe diximus, sunt **פָּקֵד**, **פָּקֵד**, **פָּקֵד**, & **פָּקֵד**; in Regimine autem **פָּקֵד** & **פָּקֵד**. Ex absoluto formatur præteritum hoc modo.

fœm.

fœm.	masc.		fœm.	masc.
פָּקֵדָה	פָּקֵד	<i>ille visitavit.</i>	פָּקְדָה	פָּקֵד
פָּקְדָה	פָּקְדָה	<i>tu visitavisti.</i>	פָּקְדָה	פָּקְדָה
	פָּקְדִיתִי	<i>ego visitavi, com. gen.</i>		פָּקְדִיתִי
	פָּקְדוּ	<i>illi visitaverunt, com. gen.</i>		פָּקְדוּ
פָּקְדִיתֶם	פָּקְדִיתֶם	<i>vos visitastis.</i>	פָּקְדִיתֶם	פָּקְדִיתֶם
פָּקְדוּ	פָּקְדוּ	<i>nos visitavimus.</i>		פָּקְדוּ
פָּקֵד & פָּקֵד		sequuntur in reliquis primam formulam	פָּקֵד	

Imperativus ex formulis Regiminis formatur hoc modo:

fœm. masc.

פָּקְדִי & פָּקְדִי, פָּקֵד, פָּקֵד vel פָּקֵד *visita tu.*
פָּקְדִי vel פָּקְדִי, פָּקְדִי vel פָּקְדִי *visitate vos.*

Ex Imperativo formatur Futurum hoc modo:

fœm.	masc.		fœm.	masc.
	אֶפְקֹד	<i>ego visitabo, vel</i>		אֶפְקֹד
תֶּפְקֹד	תֶּפְקֹד	<i>tu visitabis.</i>	תֶּפְקֹד	תֶּפְקֹד
תֶּפְקֹד	תֶּפְקֹד	<i>ille visitabit.</i>	תֶּפְקֹד	תֶּפְקֹד
	נֶפְקֹד	<i>nos visitabimus.</i>		נֶפְקֹד
תֶּפְקֹדְנָה	תֶּפְקֹדְנָה	<i>vos visitabitis.</i>	תֶּפְקֹדְנָה	תֶּפְקֹדְנָה
	יֶפְקֹדוּ	<i>illi visitabunt.</i>		יֶפְקֹדוּ
&				
תֶּפְקֹדְנָה	ut מִלְכִּיּוֹם תֶּפְקֹדְנָה	Dan. 8. 22. & 1 Sam. 6. 12.	וְיִשְׁתַּדְּ	
וְהַזְנוּת	&c.			

Annotationes ad Infinitivum.

Quòd Infinitiva, ut reliqua Nomina declinentur, suo loco ostendimus: hic tantùm addo eorum casus non tantùm Inseparabilibus Præpositionibus **ל**, **ב**, **ע**, **ב**, **ב** indicari; sed etiam quibuscumbuscum-

bucumque aliis, ut לפני שחת ירוח ante *perdere Dei Sodomam*, hoc est, *antequam perderet*, ער אבוד usque *vā perire*, pro *donec perierint*, &c.

Quod præterea uniuscujusque Verbi tot Infinitivi formulæ fuerint, inde patet, quod unum, idemque Verbum jam hæc, jam illâ formulâ usurpatur, ut קרן Num. 6. 5, & קרו 2 Sam. 5. 10, *crefcere*, ורבי קרן loqui, & ad hunc modum alia, adeoque, quamvis (reperitur Jcf. 47. 14 לקחם) in Scripturâ nullibi reperitur Infinitivus cum gemino - khamets, non tamen dubito, quin Hebræi hanc, & omnes, quas dixi, Infinitivi formulas habuerint. Nam, uti dixi, Verba apud Hebræos Adjectiva sunt, quæ cum suo Nominativo in Genere, Numero, & Casu conveniunt; atque hæc Adjectiva absolute absque Nominativo, veluti Substantiva, sed quæ nullius sunt generis, usurpata Infinitivum indicant. Quamcumque itaque tam præteriti, quam imperativi formam absolute absque Nominativo sumas, Infinitivum exprimes. Imò ipsa etiam Participia, ut suo loco ostendam, Substantiva reddere, & pro Infinitivo sumere licet. NB. כהתיבה שרר Esai. 33. 1.

Solent præterea Infinitivum literâ paragogicâ ה augeri, quæ in Regimine mutatur in ה. Nam ex קרב fit קרבה *appropinquare*, cujus Regimen est קרבת, cui Regimini suffixa hoc modo adduntur קרבת / קרבה / קרבו *appropinquare mei, tui, illius*, &c. Sic ex יכול *posse* fit יכלה, & in Regimine יכלה, ut יכלה ירוח *propter non posse Dei*, & additis suffixis fit יכלה *posse mei*, יכלה *posse tui*, יכלה *posse illius*, &c.

Postumus præterea, loco ה Infinitivis ה addere, cujus exemplum habetur in libro Esth. cap. 9. vers. 5. ubi loco אמר habetur אמר *perire*.

Porro regimen ער ablato accentu mutat gholem in khamets ghathup, ut לפני סלר עקר ante *vā regnare regis*.

Deni-

Denique illud Hgezæ cap. 10. ubi habetur וירחיך pro *inquirendum*, & quod Grammatici, ut singulare notant, mihi monstro simile videtur, nec quicquam de eo statuere audeo.

Annotations ad Præteritum.

פקר, פקד, פקד, פקד ab Infinitivis, uti diximus, differunt, quod hæc in Præterito Masculini Generis sint, & Numeri Singularis, & in Infinitivo nullam ad sexum, nec ad numerum relationem habeant, quæ quidem differentia facillè ex ipso orationis tenore cognoscitur.

Fæmininum פקרה, quando accentus est אמתן, vel טילוק mutat scheva in khamets, gholem, vel tserè, hoc est, Masculino absque ulla vocalium mutatione additur ה, sitque Fæmininum ex פקרה, פקרה, & ex פקר פקרה & denique ex פקרה פקרה. פקרה habet ה pro characteristica secunda personæ, sumptam ex Pronomine אתה tu, cujus Pronominis ה etiam usurpatur, ut בהנהגה, sed plerumque omitti solet.

Verba in ה desinentia idem hæc, & in primâ personâ amittunt, & per dagefch in sequenti ה compensatur, ut ברה *seindere*, ברה, ברה, ברה *tu scidisti, ego scidi*. פקרה secunda persona fæmini generis terminationem habet sumptam ex Pronomine fæminini generis אתה tu, & ex obsoleto אתי, quod supra notavimus, ortum est obsoleto פקרה pro פקרה, ut Ruth. cap. 3. וישכבתי *dormies pro* וישכבתי, & ad hunc modum plura, quæ à Masorethis notantur, sine dubio ut obsoleta.

פקרה terminationem habet ex Pronomine אני ego. Communis est generis, ut ubique prima persona.

פקרה terminatio Pluralis Numeri cadem hic est, ac Pronominum, quorum etiam Pluralis, ut supra notavimus, in ו, non in ה, ut reliqua Adjectiva, terminatur. Reperitur etiam euphonice

phoniae causa cum ¶ paragogico, ut **יָדְעוּ** cognoverunt. Hujus masculinum à feminino, credo, quòd antiqui solebant distinguere quiescentibus **מ**, & **ן**, nempe illi visitaverunt **וַיִּבְרָא**, ille visitaverunt **וַיִּבְרָא**. Cujus rei exempla in Scripturà repertiuntur, ut Deut. 21. 7 **מַנּוּ לָנוּ שֵׁבֶט** *Manus nostræ non essederunt*, & Josue 10. 24 **אֲנִי מִלִּיטֵי הַהַלְבָּא** *milites qui ierunt*. Verùm posteri, quia in pronuntiatione nulla sensibilibus differentia esse potuit, ut & quia cum literis paragogicis confundi poterant, has quiescentes neglexisse videntur.

Ceterùm quando accentus est **אתנא**, vel **סילוק** penultimum scheva, ut in Singulari Numero tertiae personæ Feminini Generis in **א**, **י**, vel gholem mutatur, fitque pro **פָּקְדוּ** / **פָּקְדוּ** vel **פָּקְדוּ**.

Denique **פָּקְדוּ** / **פָּקְדוּ** / **פָּקְדוּ** terminationem sumunt ex Pronominibus **אֲנִי**, **אַתָּה**, **וּמִי**, **אֲנִי**, **אַתָּה** *Vos*, & **אֲנִי**, **אַתָּה** *Nos*.

Annotaciones ad Imperativum.

Imperativum futuro præposui, quia hoc ab eo formatur, & quia pro Imperativo sepius futurum usurpatur, ita ut affirmare liceat Hebræorum futurum tam indicativo, quam imperativo Modo competere.

Ejus autem formulas diximus esse **פָּקְדוּ**, & **פָּקְדוּ**, & si placet etiam **פָּקְדוּ**: quibus non raro **ן** paragogicum additur, & ex **פָּקְדוּ** fit **פָּקְדוּ**, & ex **פָּקְדוּ** fit **פָּקְדוּ** *visita tu vir*, hinc Infinitivi formula **וַיִּבְרָא**, **וַיִּבְרָא**, & cum accentu athnagh, vel siluk fit **פָּקְדוּ**; sublato autem accentu mutatur, ut in Infinitivo, gholem in khamets ghatuph, ut **דֹּלַת לֵב** *dolat tibi*.

Annoto-

Annotaciones ad Futurum.

פָּקְדוּ & **פָּקְדוּ** accedente **ן** paragogico mutant **י** & - in, fitque **פָּקְדוּ** *ego visitabo*. In accentibus autem **אתנא**, vel **סילוק** gholem manet, & - in - transiit, fitque **פָּקְדוּ**, & **פָּקְדוּ**.

פָּקְדוּ & cum ¶ paragogico fit **פָּקְדוּ** *tu femina visitabis*, & ex formâ **פָּקְדוּ** fit **פָּקְדוּ**, mutando scilicet propter sequens ghirek - in - .

פָּקְדוּ accedente **ן** paragogico mutat etiam gholem in : fitque **פָּקְדוּ**, sed cum accentu **אתנא**, & **סילוק**, ut in primâ singulari **פָּקְדוּ** retinetur, & - in - transiit.

פָּקְדוּ & cum ¶ paragogico **פָּקְדוּ** & **פָּקְדוּ**. Si verò accentum habeat distinguentem singularis numeri formulæ retinentur, fitque **פָּקְדוּ** & **פָּקְדוּ** *vos viri visitabitis*.

Porrò ante monosyllabum, quia accentus debet esse in penultima, schurekh loco gholem usurpare licet, ut **יִשְׁוּשׁוּתָם** *judicabunt ipsi*. Denique illud Levit 21. 5 **לֹא יִרְחַח קִרְחָה** vitium describentis esse credo, qui festinanter bis **קִרְחָה** scripserit.

פָּקְדוּ & **פָּקְדוּ** / **ן** omitti potest, ut **וַיִּבְרָא**, ut & ex singulari feminino **פָּקְדוּ** fieri potest tertia pluralis **פָּקְדוּ**: ita ut tam in singulari, quam plurali tertia persona feminini generis cum secundâ masculini conveniat, ut Jerem 49. 11 **וַיִּבְרָא לְךָ וַיִּבְרָא לְךָ** *vidua tua mihi confidit*, pro **וַיִּבְרָא לְךָ**; quod **ו** habet . loco . , - fit propter **סילוק**, quod ubique fieri diximus.

C A P. XV.

De Verbo Passivo.

Passivi characteristica est ¶ Verbo præfixa, quod sepe per dağesh compensari debet, quia nunquam Verbo duæ characteristi-

ætherificæ præfiguntur. Hujus ergo Infinitivi formulæ sunt
הִפְקֹד, הִפְקִיד, הִפְקִי, הִפְקִי & הִפְקִי. In his ultimis propter alteram
characteristicam ך per dageſch compenſatur. Ex binis itaque
prioribus formulis formatur hoc modo:

Præteritum.

f.	m.	
הִפְקִידָה	הִפְקִידָה	vel הִפְקִידָה <i>Visitatus est.</i>
הִפְקִידָה	הִפְקִידָה	
	הִפְקִידָה	
הִפְקִידָה	הִפְקִידָה	
הִפְקִידָה	הִפְקִידָה	

Imperativus.

f.	m.	
הִפְקִידִי	הִפְקִידִי	
הִפְקִידִי	הִפְקִידִי	

*Imperativi alia
formula.*

f.	m.
הִפְקִידִי	הִפְקִידִי
הִפְקִידִי	הִפְקִידִי

Futurum.

f.	m.
הִפְקִידָה	הִפְקִידָה & הִפְקִידָה
הִפְקִידָה	הִפְקִידָה
הִפְקִידָה	הִפְקִידָה
הִפְקִידָה	הִפְקִידָה

Annotationes.

Quamvis in Scripturâ nullibi reperitur Infinitivus הִפְקִידָה,
constat tamen ex ſupradictis, omnium Modorum formulas Infinitivum
exprimere, quando abſolutè veluti Subſtantiva, quæ
nullius ſunt generis, uſurpantur; & profectò nihil cauſæ eſt,
cur hæc præteriti formula minùs poſſit Infinitivum exprimere,
quàm

quàm altera הִפְקִידָה, præſertim cùm in præterito tam hanc, quàm
illam uſurpare liceat, ut הִפְקִידָה & הִפְקִידָה *obſignatum eſt.*

Cæterum Verba, quæ in ה deſinunt, id in primis & ſecun-
dis perſonis omittunt, idem per punctum dageſch compen-
ſando, quod in ſequentibus obſervandum erit, tam ubicunque ה,
quàm alia litera duplicanda occurrat, quarum prima ſcheva
quieſcens habere debeat, ut הִפְקִידָה pro הִפְקִידָה. Nam ſi hoc
non fieret, (per ea quæ cap. 3. dicta ſunt) deberet pronun-
ciari, quod aliàs ſemper corripitur. Deinde etiam obſer-
vandum eſt, quòd, quando Verbum accentum habet הִפְקִידָה,
vel הִפְקִידָה, ultima ſyllaba, ſi ſit longa, manet, nec in ſcheva, ut
aliàs ſolet, mutatur. Dico ſi ſit longa: nam ſi pathagh fuerit,
mutabitur in khamets, ex. gr. ex futuro הִפְקִידָה ob additum ה
paragogicum ſit הִפְקִידָה *visitabor*. Sed ſi accentum diſtinguen-
tem habuerit, uſere retinebitur, fietque הִפְקִידָה. At הִפְקִידָה *illa vi-
ſitata eſt*, in tali accentu pathagh maſculini הִפְקִידָה non retine-
tur; ſed mutatur in ך, ſitque הִפְקִידָה: gholem contrà maſcu-
lini הִפְקִידָה quæ longa eſt, retinetur, ſitque הִפְקִידָה, quæ re-
gula, ubicunque Verba in penultima habuerint ſcheva mobile,
obſervanda erit. Nec opus habeo hæc deinceps monere.

Imperativus הִפְקִידִי, quia frequens in Scripturâ occurrit, regu-
laris habetur: at הִפְקִידִי / הִפְקִידִי &c. quia non niſi ſemel in Bibliis
occurrit (ſcilicet Joel. cap. 3. verſ. 11.) vel pro irregulari habe-
tur, vel proſuſ negligitur. Neſcio, an crediderint ſinem Scri-
pturæ eſſe linguam, non res docere.

Denique hujus Conjugationis futurum הִפְקִידָה paragogico, ut in
Verbo activo, eleganter augetur, ut הִפְקִידָה pro הִפְקִידָה *hono-
rabor*, nec ineleganter ejuſdem pluralibus poſt ך nun additur,
ut הִפְקִידָה pro הִפְקִידָה *exſcendentur*, quod in ſequentibus etiam
Conjugationibus uſum habet.

De Verbo Dageschato, sive intensivo, & quidem de ejus Alivo.

Suprà hujus Verbi significationem breviter attigimus, quia tantum ejus originem ostendere volebamus; sed, quoniam varios habet usus, necesse est, ut ipsum, quia jam de ipsius usu agendum est, accuratius explicemus. Præcipuus, & communis hujus Verbi usus est Verbum simplex intendere: quod variis modis fit, nempe vel ipsum ex Neutro Activum reddendo, vel ipsum in latiori significatione sumendo, vel cum affectu exprimendo, &c. ex. gr. פֶּשַׁח significat, *letum esse*, פֶּשַׁח reddit Verbum ex Neutro Activum, significatque *aliquem letitiâ afficere*; atque huic referenda sunt etiam Nominalia Verba, ut פֶּשַׁח *verba facere sive loqui*, quod fit ex פֶּשַׁח *verbum*. פֶּשַׁח autem significat *aliquem aliquid mittere*, פֶּשַׁח verò *aliquem dimittere*, nempe *amicum, servum*, &c. Porro פֶּשַׁח significat simpliciter *strangeres* (Belgis *schillen*) פֶּשַׁח autem *vi frangere, sive infringere*.

Habet præterea hoc Verbum contrariam significationem Verbi simplicis, ut חָטָא *peccavit*, חָטָא *expiavit*; sed quoniam hoc solo usu factum videtur, qui jam cum lingua periit, nova præter illa, quæ in Scripturâ reperiuntur, hujusmodi fingere non licet. Hujus autem Infinitivi formulæ sunt פֶּשַׁח פֶּשַׁח פֶּשַׁח & פֶּשַׁח.

Præteritum.	Imperativus.	Futurum.
f. m. פֶּשַׁח 3. sing.	f. m. פֶּשַׁח 3. sing.	f. m. פֶּשַׁח 1. sing.
פֶּשַׁח 2.	פֶּשַׁח 2.	פֶּשַׁח 2.
פֶּשַׁח 1.	פֶּשַׁח 1.	פֶּשַׁח 3.
פֶּשַׁח 3. pl.	פֶּשַׁח 3. pl.	פֶּשַׁח 1. pl.
פֶּשַׁח 2.	פֶּשַׁח 2.	פֶּשַׁח 2.
פֶּשַׁח 1.	פֶּשַׁח 1.	פֶּשַׁח 3.

Anno

Annotationes ad Infinitivum.

Formulæ פֶּשַׁח eleganter ꝑ̄ paragogicum additur, siquæ פֶּשַׁח, & cum accentu athnach vel silukh פֶּשַׁח frequenter *visitare*, mutando scilicet scheva in tserē.

Huic præterea Infinitivorum generi emphaticè ꝑ̄ indicativum præponitur, ut וְיִשְׁמַח אֱלֹהֵינוּ & illud *suffragari*, quod *suffragabant*. En dat gedurig twierooien. Sic וְיִשְׁמַח אֱלֹהֵינוּ *illud loqui*, dat hoog spreken / dat haestien zal geboan sijn. Inservit igitur istud ꝑ̄ non tam ad actionem indicandam, quam ad eandem cum indignatione, exprobratione, aversione, vel alio affectu, exprimendam, & hæc de causâ credo, hoc ꝑ̄ indicativum non, nisi huic Verbo dageschato, præponi.

Deinde si media radicalis fuerit פ, quæ dageschari nequit, tum syllaba prior brevis in longam mutatur, nempe - in -, & ghirekh in tserē, ut בָּרַךְ loco בָּרַךְ, & בָּרַךְ loco בָּרַךְ *benedicere*. (vid. Num. 23: 24.)

At plerique Grammatici putant punctum dagesch per gholem suppleri, sive media radicalis sit פ, sive alia quæcumque, quæ dageschari aliâs solet. Sed falluntur: quæ enim hujus Conjugationis gholem & tserē habent, intensiva non sunt, sed simplicia, quorum Infinitivus, ut jam diximus, Participii formam habere solet, sumendo scilicet Participium absque ullâ ad genus relatione. Nam וְיִשְׁמַח *detestari* simplex est Verbum, cujus Infinitivus est ipsum Participium absque Substantivo sumptus, atque huic addito ꝑ̄ paragogico fit וְיִשְׁמַח, quod etiam pro Infinitivo usurpatur, sicut Infinitiva וְיִשְׁמַח *observare*, & וְיִשְׁמַח *custodire*, de quibus in Syntaxi. Atque hic expressè loquor de Verbis hujus Conjugationis. Nam Verborum Conjugationis, quæ scilicet mediam radicalem vau, vel jod habent, ut בָּרַךְ *intelligere*, פֶּשַׁח *surgere*, intensiva non dageschantur, quia tertiam radicalem loco secunde duplicant, siquæ

guitur, ideò litera ך characteristica scilicet Passivi in hac Conjugatione scripsissimè negligitur. Solet tamen etiam adjici, & loco ך regulariter scribi הפקר, ut הפקר נטאנו בנס, *manus vestrae perpolluta sunt sanguine*, cujus ך punctatur cum הָלָם propter sequens ן, quod dageſchari nequit: quod, quia in Scripturâ non nisi rarò occurrit, pro irregulari, & tanquam composito ex Verbis Passivi simplici, & intensivo notant Grammatici. Nimirum Grammaticam, uti diximus, Scripturæ, non linguæ scripserunt. Credo tamen in futuro semper negligi, quia propter characteristicam personarum per dageſch deberet suppleri; atque adeò litera ך, & ן essent duplicande, quod vix pronunciarî possêt.

CAP. XVIII.

De Verbo Derivato significatione activâ.

Stendimus suprà cap. 12. hoc Verbum derivari, seu formari ex rerum, vel actionum nominibus, hoc est, tam ex Nominè substantivo, quàm ex Verbo simplici: quando autem ex Verbo simplici formatur, accusativum habere agentis, personæ scilicet visitantis, & nominativum causæ remotæ, personæ scilicet personam visitantem constituentis: At quando ex Nominè formatur, vim habere Verbi simplicis, cujus rei causâ ex ibi dictis facile percipitur. Diximus enim hoc Verbo exprimi, quòd aliquis efficit, ut res aliqua suo officio fungatur, hoc est, ut usum suum actu habeat. Quando igitur hoc Verbum ex Verbo simplici formatur, tum significat, quòd aliquis efficit, ut causâ efficiens, sive id, quod per Verbi tam Activi, quàm Neutrius Nominativum intelligimus, usum suum actu habeat; Sed quando ex Nominè formatur, tum nihil aliud significat, quàm quòd aliquis re simpliciter utitur. Atque hinc fit, ut non semper hoc Verbum Accusativum habeat agentem, sed ut Verba primæ formæ tam Activa sint, quàm

Neu-

Neutra, ut suprà multis exemplis offendimus. Hujus autem Infinitivi formulæ sunt הפקיר, הפקיר, הפקיר, & הפקיר &c.

Et quibus formantur tempora hoc modo.

Præteritum.			Imperativus.		
f.	m.		f.	m.	
הִפְקִירָה	הִפְקִיר	3. sing.	הִפְקִיר	הִפְקִיר	2 f.
הִפְקִירָה	הִפְקִירָה	2.	הִפְקִירָה	הִפְקִירָה	2 p.
	הִפְקִירָה	1.			
	הִפְקִירָה	3. pl.			
הִפְקִירְהוּ	הִפְקִירְהוּ	2.			
	הִפְקִירְהוּ	1.			

Futurum.

f.	m.	
הִפְקִיר	הִפְקִיר	1. sing.
הִפְקִיר	הִפְקִיר	2.
הִפְקִיר	הִפְקִיר	3.
	הִפְקִיר	1. pl.
הִפְקִירְהוּ	הִפְקִירְהוּ	2.
	הִפְקִירְהוּ	3.

Vel

הִפְקִירְהוּ 3. הפקיר 2. הפקיר 1.

Annotationes.

Characteristica hujus est ה, nec unquam in ה mutatur, ut plerique Grammatici putant textu illo Hosghæ cap. 11. y. 3. decepti. Nam הפקיר, ut Moses Khimghius * rectè sentit, Nomen est, & Nominativus sequentis Verbi הפקיר; Jod autem fina-

K

le

* Hoc est, Vox הפקיר masculini & feminini generis est, eodem modo, uti habetur Jer. cap. 49: 16. הפקיר הפקיר הפקיר

le paragogicum est, quodque sepe Nominibus eleganter additur. Nam sicut ex אֲהַבְתִּי fit אֲהַבְתִּי וְהָיִיתָ, sic ex אֲרִיבְתִּי fit אֲרִיבְתִּי וְהָיִיתָ, & significat *feminam, quæ pueros docet, ut assuescant ambulare, loqui, &c.* Qui aliud sentiunt, textum planè ignorant. Credunt præterea Grammatici hujus Verbi characteristicam mutari etiam in **N**, nempe Esæie cap. 63: 3. Sed puto hujus rei nullum in Scripturâ dari exemplum; nec tamen id licere nego. Nam Verbum cujus characteristicâ est הָיִיתָ solet הָיִיתָ in **N**, & ghirekh in **M** mutare, quâ de re vide cap. 20.

CAP. XIX.

De Verbo Derivato Passivo.

Hujus Infinitivi formulæ הַפְקֵר & הִפְקֵר: & credo, quod etiam fuerit הִפְקֵר. Per khibuts enim, & khamets ghatup hujus Passivum ab Activo distinguitur: unde

Præteritum.		Imperativus.	
f. הַפְקֵרָה	m. הַפְקֵרָה	f. הַפְקֵרִי	m. הַפְקֵרִי
.....ה	הַפְקֵרָה	& הַפְקֵרִי	הַפְקֵרִי
הַפְקֵרָה	הַפְקֵרָה	3. sing. & הַפְקֵרִי	
.....ה	הַפְקֵרָה	2. & הַפְקֵרִי	
&c.	הַפְקֵרִי	1. הַפְקֵרִי	1. הַפְקֵרִי
תָּ:	הַפְקֵרִי	3. pl. הַפְקֵרִי	3. pl. הַפְקֵרִי
.....תָּ:	הַפְקֵרִי	2. הַפְקֵרִי	2. הַפְקֵרִי
	1. הַפְקֵרִי	3. הַפְקֵרִי	3. הַפְקֵרִי

Hujus Verbi Imperativus rarissimus est, reperitur tamen Ezech. cap. 32. v. 19. Cum הָיִיתָ paragogico, & Jobi cap. 21. v. 2.

v. 2. Et videtur significare, *fiat, ut visiteris*, ut illud Ezech. ירד הַר הַשֵּׁבִיבָה אֶת עֵרְלִים *descende, & fiat, ut debeas jacere cum incircumcisistis.* Cæterum ejus significatio in præterito, & futuro facillè cognoscitur ex significatione activâ, quam satis prolixè explicui. Quod autem plerique ajunt, hæc Verba Imperativo carere, quia scilicet nemo alicui imperare potest, quod ab alterius actione pendet, propulsatur facillè: nam Imperativus modus tam significat *jubere*, quàm *velle*; cum Deus Moyfi ait, *Morere in hoc monte*, non ei sanè imperat, ut moriatur; sed tantum suum decretum, & sententiam de vitâ Moyfis exprimit.

CAP. XX.

De Verbo Reciproco Activo.

Vocavimus hoc Verbum Reciprocum, quia, ut jam diximus, eodem exprimimus, quod agens à se ipso patitur, vel potius, quia casus post Verbum non est rei diversæ ab ejus Nominativo, ut quod *homo se visitat, recreat*, quod *sibi precatur*, quod *sibi cavet*, &c. Vel quod *homo se constituit visitantem alteram*, quod *se applicat ad ambulandum*, ad intelligendum, &c.

Est itaque hujus Verbi duplex significatio, quarum una Verbum הַפְקֵר & altera Verbum הִפְקֵר respicit. Nam quoniam הַפְקֵר significat, quod *aliquis alterum visitat*, alio opus fuit Verbo, quo significari posset, quod *aliquis se ipsum visitat*; & quoniam הִפְקֵר significat, quod *aliquis alteram visitantem constituit*, opus similiter fuit Verbo, quo significari posset, quod *aliquis se ipsum constituit visitantem*.

Cognoscitur hoc Verbum ex syllabâ הָ formulis הַפְקֵר, & הִפְקֵר præpositâ, ut הַפְקֵר *se visitare*, vel *se visitantem constituere*, & הִפְקֵר *se sistere* (Hispanicè *pararse*) הִפְקֵר *se ambulanti dare* (Hispanicè *pararse, andar se*.) Potest tamen hæc

syllaba propter characteristicas temporum tolli, & per dagefeh compenſari, ut mox ostendam.

Deinde si prima fit una dentium, videl. ט vel ש, tum ת transponitur, & autem י vel ז non tantum transponitur, sed insuper propter י in ד, & propter ז in ב mutatur. Nam ex שרש *custodire* fit ושרש *se custodire*, vel *se custodientem constituere*, & ex קצץ *justum esse* וקצץ *se justum defendere*, Belgicè *zich ontfchuldigen* / & denique ex וקץ *rem aliquam tempestivè parare* fit ווקץ *se ipsum tempestivè parare*.

Denique ה in א, & consequenter ghirekh in segol mutare licet, ut ואתה *jungit se pro אתה*.

Sunt itaque hujus Infinitivi formulæ ואתה ואתה ואתה, quibus non dubito, quin etiam formula ואתה addenda sit. Nam hujus Verbi præteritum in ghirekh etiam desinere constat, vide Lev. cap. .... & Ezech 38. y. ult. Adde, quod ו, quandoquidem ejus prima significatio Verbum וקץ vel וקץ respicit, secunda autem Verbum וקץ non minus in ghirekh, quam pathagh, vel tsere terminari debuit.

Præteritum.

f.	m.	} sing.
והתקדתי	והתקדתי	
והתקדתי	והתקדתי	
	&	} 3.
	והתקדתי	
והתקדתי	והתקדתי	2.
והתקדתי	והתקדתי	1.
והתקדתי	והתקדתי	3. pl.
והתקדתי	והתקדתי	2.
והתקדתי	והתקדתי	1.

Imperativus.

f.	m.	} sing.
והתקדתי	והתקדתי	
והתקדתי	והתקדתי	pl.
Futurum.		
f.	m.	} 1. sing.
והתקדתי	והתקדתי	
והתקדתי	והתקדתי	2.
והתקדתי	והתקדתי	3.
והתקדתי	והתקדתי	1. pl.
והתקדתי	והתקדתי	} 2.
והתקדתי	והתקדתי	
והתקדתי	והתקדתי	} 3.
והתקדתי	והתקדתי	

Anno-

Annotationes.

Quod ultimum tsere in pathagh transeat, id habet hoc Verbum cum simplici, & intensivo commune, at ghirekh retinetur, nec ut וקדתי in pathagh, secundis scilicet & primis personis, mutatur. Ezech. enim 38. y. ult. habetur וקדתי *magnum me constitui*, וקדתי *me constitui sanctum* & Levit. cap. 11. y. 44 & c. 20. y. 7. וקדתי & *constituite vos sanctos*.

Pathagh etiam ubique tam in Præterito, quam in Imperativo, & Futuro retinetur, præterquam quando accentum habet athnagh, vel silukh. Nam tum in • mutatur.

Verba deinde, quorum prima est ת, vel ט, vel ד characteristicam ת amittunt, quæ per dagefeh compenſatur, ut וקדתי *purificavit se pro וקדתי*.

In futuro autem propter personarum characteristicas, negligitur omnino ת, at ת per dagefeh compenſare licet, ut וקדתי loco וקדתי *constitues te Prophetam*, quod in præterito etiam fit, ut וקדתי pro וקדתי *me Prophetam constitui*, vel ad prophetizandum applicui.

Cæterum quod tsheva mobile propter athnagh, vel silukh in • mutatur, quodque numeris pluralibus in י terminatis, & Infinitivis, ut & omnibus, quæ ut Infinitiva terminantur, eleganter ת additur, & denique quod futuri tertia persona pluralis feminini generis coincidet cum secunda pluralis masculini generis, ut in singulari fit, in his Verbis notare neglexi, quia hæc cum Verbo simplici, ubi hæc omnia notantur, communia habent.

CAP. XXI.

De Verbo Reciproco Passivo.

Omnibus, quos novi, Grammaticis hoc Verbum ignotum videtur, & idè de eo tacere malui, donec de eodem ex-

presè effct agendum. Quamvis significatio Verbi Reciproci Activi, jam Verbum בָּקַר , jam הִפְקִיר respiciat, Passivi tamen nunquam בָּקַר , sed semper הִפְקִיר respicit. Nunquam enim significat *visitari a se*, sed *præbere se visitandum*, vel *facere, ut ipse visitetur*. Hujus rei ratio est, (ut in Syntaxi ostendamus) quod Verba Passiva apud Hebræos nunquam ablativum agentis post se habent. Nam Hebræi non utuntur Passivis, nisi compendii causâ, cum scilicet non opus habent agentem, sed tantum patientem indicare, ut קוֹלִי נִשְׁמַע *vox mea audita est*, sed quando necesse habent utrumque indicare, ut *vox mea audita est à Deo*, tum Verbum significatione activâ usurpant, nempe קוֹלִי נִשְׁמַע *Deus audivit vocem meam*. Nam קוֹלִי נִשְׁמַע à communi loquendi usu abhorreret. Verbum igitur הִפְקִיר , quatenus significat *se ipsum visitare*, Passivum habere nequit; at quatenus significat, quod *aliquis se visitantem constituit*, Passivum habet הִפְקִיר , quod, ut diximus, significat *præbere se visitandum*, vel *efficere, ut visitetur*, ut Num. 2. $\text{וְהַלְוִיִּים לֹא הִתְפָּקְרוּ}$ & *Levita non præbuerunt se numerandos inter filios Israël*. Et Deut. 24. $\text{וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר הִתְפָּקַח הַמִּטְבָּאחַת$ *postquam se præbuit inquinandum*, vel *postquam fecit, ut inquinaretur*, ubi ה propter ט , ut in Activo, per dagefeh compendiat.

Porro hoc Verbum à suo Activo eodem modo differt, ac Passivum Verbi derivativi ab הִפְקִיר . Nam ut ex הִפְקִיר fit Passivum הִפְקִיר & הִפְקִיר , sic ex הִפְקִיר fit הִתְפָּקַח & הִתְפָּקַח , ut modo exemplis ostendimus.

Deinde hujus etiam ה , ut in Activo, per dagefeh supplerelicet, ut $\text{הַנֶּגַע אֶת הַכֶּבֶשׂ אַחֲרֵי הַכֶּבֶשׂ אֶת הַנֶּגַע}$ *postquam fecit, ut plaga ipsius levaretur*. Nota, quod plaga est in accusativo casu, quâ de re in Syntaxi.

Denique loco ה usurpare licet י (characteristicam scilicet Passivi

Passivi tam Verbi simplicis, quàm intensivi) & ה per dagefeh compendare, ut Deut. 21. $\text{וְהַכֹּהֵן לֹא יִדְבֹק בְּהַמַּיִם}$ & *sanguis dabit se ipsis expiandum* loco $\text{וְהַכֹּהֵן יִדְבֹק בְּהַמַּיִם}$. Quare mihi persuadeo literam י esse Passivi universalis characteristicam; sed in omnibus, præterquam in Passivo Verbi simplicis, plerumque negligi, ob rationem cap. 17 allatam. Sunt itaque hujus Infinitivi formulæ הִתְפָּקַח , הִתְפָּקַח vel הִפְקִיר vel הִפְקִיר .

Cæterùm ejus præteritum, imperativus, & futurum in reliquis cum Activo conveniunt.

CAP. XXII

De Verbis secundæ Conjugationis.

EA secundæ Conjugationis diximus esse Verba, quæ in ה desinunt, in literam scilicet gutturalem, & quiescentem. In quibus autem à Verbis primæ differant, ex paradigmate constabit.

Paradigma Verbi simplicis Activi.

Ejus Infinitivi formulæ sunt כָּצַח , כָּצַח , כָּצַח , כָּצַח , כָּצַח , כָּצַח , vel cum ה paragogico כָּצַח & כָּצַח loco כָּצַח .

1. Præteritum.

	f.	m.	3. sing.
כָּצַח	כָּצַח	כָּצַח	כָּצַח vel כָּצַח
	1.	2.	
	כָּצַחְתִּי	כָּצַחְתָּ	
	3. pl.		
	כָּצַחְתֶּם	כָּצַחְתֶּם	
	1.	2.	
	כָּצַחְתִּי	כָּצַחְתֶּם	

2. Aliter.

	f.	m.	3.
כָּצַח	כָּצַח	כָּצַח	כָּצַח
	1.	2.	
	כָּצַחְתִּי	כָּצַחְתָּ	
	3.		
	כָּצַחְתֶּם	כָּצַחְתֶּם	
	1.	2.	
	כָּצַחְתִּי	כָּצַחְתֶּם	

3. Aliter.

	f.	m.	3.
כָּצַח	כָּצַח	כָּצַח	כָּצַח
	1.	2.	
	כָּצַחְתִּי	כָּצַחְתָּ	
	3.		
	כָּצַחְתֶּם	כָּצַחְתֶּם	
	1.	2.	
	כָּצַחְתִּי	כָּצַחְתֶּם	

Forma הִפְקִיר in his non datur, & ideo secundum & ttere in reliquis personis retinetur, nec in pathagħ transit, ut in Verbis primæ Conjugationis. Forma præterea כָּצַח in præterito non extat.

exstat, nec in usu fuisse credo. Denique in secundâ, & tertiâ formulâ negligitur sâpe **n**, ut **נָסַף** loco **נָסַף נָ** *plenus sum*.

Imperativus.

f.	m.
נָסַף	נָסַף <i>sing.</i>
	vel
	נָסַף
נָסַף vel נָסַף	נָסַף <i>plur.</i>

Futurum.

f.	m.
נָסַף	נָסַף <i>1. sing.</i>
הַנָּסַף	הַנָּסַף <i>2.</i>
הַנָּסַף	הַנָּסַף <i>3.</i>
	&c.

Imperativus cum **n** paragogico non mutat, sicut in Verbis primæ Conjugationis, sêcheva in ghirekh; sed manet unâ cum khamets, sitque pro **נָסַף נָסַף** *inveni tu*. Atque hoc, & quæ circa præteritum notavimus, hujus Verbi peculiariora sunt; in reliquis autem cum Verbis primæ Conjugationis convenit. Transfeco itaque ad Paradigma verbi Passivi hujus Conjugationis.

Paradigma Passivi Verbi simplicis.

Infinitivus.

1.	2.	3.
נָסַף	נָסַף	נָסַף &c.

Præteritum.

	1.	2.	3.	Vel neglecto n
	f.	m.	f.	m.
	נָסַף	נָסַף <i>3.</i>	נָסַף	נָסַף <i>3.</i>
	נָסַף	נָסַף <i>2.</i>	נָסַף	נָסַף <i>2.</i>
	נָסַף &c.	נָסַף <i>1.</i>	נָסַף	נָסַף <i>1.</i>
	נָסַף	נָסַף <i>3.</i>	נָסַף	נָסַף <i>3.</i>
	נָסַף vel נָסַף	נָסַף <i>2.</i>	נָסַף	נָסַף <i>2.</i>
	נָסַף	נָסַף <i>1.</i>	נָסַף	נָסַף <i>1.</i>
	נָסַף	נָסַף <i>3-pl.</i>		vel
	נָסַף	נָסַף <i>2.</i>	נָסַף	נָסַף
	נָסַף	נָסַף <i>1.</i>	נָסַף	נָסַף
			&c.	Impe-

Imperativus, & futurum in omnibus cum Imperativo, & futuro primæ Conjugationis conveniunt. Reliqua præterea Verba hujus Conjugationis à Verbis primæ in iisdem discrepant, ac hæc duo **נָסַף** & **נָסַף** à Verbis **נָסַף** & **נָסַף** discrepare vidimus, nempe quod loco pathagh ubique scribendum sit **n**, vel ejus loco in secundis, & primis personis ghirekh usurpandum, præterquam in **נָסַף**, cujus ghirekh in primâ, & secundâ personâ mutatur in tîere, ut **נָסַף**, **נָסַף**, **נָסַף**, **נָסַף**, &c. Deinde quod tîere semper retinetur, nec in pathagh transit, ut **נָסַף** & **נָסַף**, & denique quod tertiam **n** omittere liceat.

CAP. XXIII.

De Verbis tertiæ Conjugationis.

HÆc Conjugatio, nempe Verborum in **n** desinentium, à præcedenti non multum differt, imò cum præcedenti sâpe convenit, idque propterea, quod **n** pro **n** usurpari, vel vicem **n** supplere, & contra **n** pro **n** usurpari, vel ejus vicem supplere potest. In hoc tamen potissimum differunt, quod Verba in **n** desinentia idem plerumque retineant, & rarò * in ghirekh mutare in secundis, & primis personis soleant, & contra, quæ in **n** desinunt, rarò idem retinere, & plerumque * in ghirekh longum, & rarò in breve mutare soleant. Deinde in hoc etiam differunt, quod **n** punctum קָפֵץ inscribi possit, & Verbum non gemino *, sed *, & -, ut Verba primæ Conjugationis punctetur, cujus generis quatuor observantur, nempe **נָסַף**, **נָסַף**, **נָסַף**, **נָסַף**, quæ etiam ut Verba primæ Conjugationis conjugantur, quæque propterea ad eandem refero. Quædam præterea hæc Verba, in **n** desinentia, peculiariora habent, quæ suis in locis post eorum paradigma notabimus, hic tantum in genere addo, omnia inde oriri, primò quia **n** post ghirekh, & tîere, & sêchrekh in *, & post וְלֵם in * mutari solent, secundò quòd

ca, nec syllabae mutantur. Nam sublato η conjugatur 1. אָנְל
 2. תְּנִל 3. יְנִל &c. Cæterum num secunda, & tertia persona
 Pluralis numeri η semper omittant, vel an etiam, ut in activo,
 idem in i mutant, dubito. Credo tamen ad hoc Verbum reliqua
 omnia pertinere, quæ ad præcedens notavimus.

Paradigma Verbi intensivi tertiæ Conjugationis.

Infinitivi formulæ sunt.

1. יְנִיל 2. נִל vel נִלְ 3. נִלְ 4. נִלְ & cum η paragogico $\text{יְנִילְּ$.

Præteritum.		Imperativus.		Futurum.	
f.	m.			f.	m.
נִלְתָּ	נִלְתָּ 3. sing.	}	נִלְ 2. f.	אֲנִיל	1. imp.
נִלְתָּ	נִלְתָּ 2.		vel	תְּנִיל	הִנֵּל 2.
&c.			נִלְ	הִנֵּל 3.	
vel	נִלְ	}	נִלְ 2. p.		
נִלְתָּ	נִלְתָּ		&	נִלְ 1. p.	נִלְ 1. p.
&c.			נִלְ	תְּנִיל	
			נִלְ	נִלְ 2.	
			נִלְ &	נִלְ 3.	

Hujus etiam futuri η sublato manet Verbum $\text{סִלְּ$, nec syllabæ mutantur. Nam sublato η fit 1. אֲנִל 2. תְּנִל 3. יְנִל &c.

Paradigma Passivi Verbi intensivi tertiæ Conjugationis.

Infinitivus 1. נִל 2. נִל vel נִלְ .

Præteritum.		Futurum.	
f.	m.	f.	m.
נִלְתָּ	נִלְתָּ 3. vel	נִלְ	אֲנִיל 1. sing.
נִלְתָּ	נִלְתָּ 2.	נִלְ	הִנֵּל 2.
	נִלְ 1.	&c.	נִלְ 3.
			&c.

f.	m.
נִלְ	נִלְ 3. pl.
נִלְ	נִלְ 2.
נִלְ	נִלְ 1.

Cap. 17. notavimus pro η usurpari posse η -ghatuph, cujus
 rei exempla præter alia hujus Conjugationis Verba suppeditant,
 ut Proverb. cap. 24. η 31. פְּנִי פְּנִי *aperta sunt facies*
ejus, & Psalmo 72. η ult. $\text{בְּלוּ הַמַּלְאָכִים}$ *finita omnino sunt ora-*
tiones Davidis.

Cæterum quòd in gholem mutetur, quando media the-
 matis non patitur dagechari, id cum Verbis primæ Conjugationis
 commune habet, nec in his Conjugationibus aliud notare
 suscepi, nisi id, in quo à Verbis primæ differunt.

Paradigma Verbi Derivati Activi tertiæ Conjugationis.

Hujus Infinitivi formulæ sunt.

1. הִנֵּל 2. הִנֵּל 3. הִנֵּל 4. הִנֵּל 5. הִנֵּל .

Præteritum.		Imperativus.		Futurum.	
f.	m.	f.	m.	f.	m.
הִנֵּלְתָּ	הִנֵּלְתָּ 3. imp.	הִנֵּל	הִנֵּל imp.	אֲנִיל	1. sing.
&	&			תְּנִיל	2.
הִנֵּלְתָּ	הִנֵּלְתָּ	הִנֵּל	הִנֵּל	נִלְ	&c.
הִנֵּלְתָּ	הִנֵּלְתָּ 2.	הִנֵּל	הִנֵּל		
&c.					
vel					
הִנֵּלְתָּ	הִנֵּלְתָּ 3.				
הִנֵּלְתָּ	הִנֵּלְתָּ 2.				
&c.					

Futurum, & Imperativus, η ablato, punctantur gemino η segol,
 fitque אֲנִיל , תְּנִיל , נִלְ pro אֲנִיל , תְּנִיל , &c. Quòd si media thematis sit

muta, vel quiescens, tum - manet, & v in transit, ut שָׁקַע pro $\text{שָׁקַעַ$ *bibere fecit*, hoc est, *bibendum dedit*, מָרָא pro $\text{מָרָאָה$ *videre fecit*, sive *ostendit*, &c.

Cæterum hujus Passivum הִתְנַחַל , הִתְנַחֵל vel הִתְנַחֵל , ut & reci- procum Passivum הִתְנַחֵל , הִתְנַחֵל vel הִתְנַחֵל eodem modo, ac præcedentia, in Præterito, Imperativo, & Futuro terminantur, nec quicquam singulare habent, quod in Verbo simplici hujus Conjugationis non notaverim.

CAP. XXIV.

De Verbis quartæ Conjugationis.

QUicquid hæc Verba singulare habent, inde oritur, quòd η & γ nunquam syllabæ longæ adhareant, ut etiam quòd: post longam, vel ante aliud sçheva corripendum nunquam, & rarò post brevem habeant Unde fit, quando in fine dictionis post tçre, ghirekh, gholem, vel schurekh occurrunt, ut pathagh habeat furtivum, de quo cap. 2. diximus: Deinde quòd secunda persona fœminini generis, quæ duplex sçheva in fine habere solet, loco primi habeat pathagh.

Hujus itaque Conjugationis Verba simplicia Activa Infinitivi formulas habent 1. $\text{שָׁמַעַ$ 2. $\text{שָׁמַעַ$ vel $\text{שָׁמַעַ$ vel $\text{שָׁמַעַ$ & cum η paragogico $\text{שָׁמַעַ$ & $\text{שָׁמַעַ$. Cum gemino, & $\text{שָׁמַעַ$ ut $\text{שָׁמַעַ$ non datur, quia, uti diximus, η , vel γ syllabæ longæ non adheret.

Præteritum autem pathagh furtivum non habet, sed tantum contractum שָׁמַעַ ille *audivit*, $\text{שָׁמַעַ$ tu *audivisti*, &c. In fœminino vero $\text{שָׁמַעַ$ illa *audivit*, $\text{שָׁמַעַ$ tu *fœmina audivisti* pro $\text{שָׁמַעַ$. Nam, uti dixi, γ , & η ante sçheva corripendum non admittunt aliud sçheva, quâ de re vide cap. 3. circa finem.

Cæte-

Cæterum Præteritum $\text{שָׁמַעַ$ deberet hic esse $\text{שָׁמַעַ$, & pro שָׁמַעַ , שָׁמַעַ ; sed solent hæc, uti diximus, contrahi in שָׁמַעַ , ut & Imperativus $\text{שָׁמַעַ$ in שָׁמַעַ , & Futurum $\text{שָׁמַעַ$ in שָׁמַעַ .

Atque hæc Regulæ in sequentibus etiam Verbis observandæ sunt, nec opus est prolixius hæc explicare. Hoc tantum addo, quòd Eliæ cap. 19. γ . 6. habetur הִתְנַחֵל pro הִתְנַחֵל vel הִתְנַחֵל *fit*, ut *retro abjiciantur*, quæ forma Passivi Verbi derivati num hujus Conjugationis sit propria, an omnibus communis, & pro הִתְנַחֵל sumere liceat הִתְנַחֵל , ut pro הִתְנַחֵל , הִתְנַחֵל , & הִתְנַחֵל dubito.

CAP. XXV.

De Verbis quintæ Conjugationis.

VERBA, quæ primam literam quiescentem habent, eandem sæpe negligunt, vel in 1 mutant. Nempe Verba simplicia activa pro infinitivis שָׁמַעַ , שָׁמַעַ & שָׁמַעַ , vel שָׁמַעַ sæpe habent שָׁמַעַ , שָׁמַעַ , & שָׁמַעַ , imò, addito η , vel η paragogico, 1 semper negligitur, sitque pro שָׁמַעַ שָׁמַעַ , & pro שָׁמַעַ שָׁמַעַ . In Præterito autem semper retinetur, in Imperativo negligitur plerumque, & denique in Futuro vel quiescit, vel negligitur. Ex. gr. ex formulis שָׁמַעַ , & שָׁמַעַ formatur Imperativus שָׁמַעַ , & שָׁמַעַ . Quare in hoc etiam à Verbis primæ Conjugationis differunt, quòd horum Imperativus non formetur ex Infinitivo שָׁמַעַ , quod forte propterea factum est, ne confunderentur cum Verbis, quorum media radicalis est 1, de quibus suo loco dicemus. Hæc Verba igitur in Imperativo conjugantur hoc modo.

Impe-

COMPENDIUM

<i>Imperativus.</i>		<i>Futurum.</i>	
f. f.	m.	f.	m.
שָׁב	שָׁב	אֲשָׁב	אֲשָׁב I.
		תִּשָּׁב	תִּשָּׁב vel תִּשָּׁב.
		&c.	
שָׁב	שָׁב	vel cum ^{quiescente.}	
		אֲשָׁב	אֲשָׁב vel אֲשָׁב.
שָׁב	שָׁב	תִּשָּׁב	תִּשָּׁב
		&c.	
שָׁב	שָׁב	vel cum ^{quiescente.}	
		אֲשָׁב	אֲשָׁב vel אֲשָׁב.
שָׁב	שָׁב	תִּשָּׁב	תִּשָּׁב
		&c.	

Accentus athnagh, & silukh mutant hujus Imperativi in-
fitque tum loco שָׁב שָׁב, & שָׁב שָׁב, & שָׁב שָׁב.

Porro, quanvis in Bibliis non reperitur Imperativus יִשָּׁב
יִשָּׁב, in usu tamen fuisse credo, & ex eo formatam esse Fu-
turi formam אֲשָׁב & אֲשָׁב. Nam Verbum יִשָּׁב, compositum
scilicet ex hac, & secundâ Conjugatione, Imperativum habet
יִשָּׁב *time*. Sic ex יִשָּׁב, fac *possis*, mutato י in י formatur Fu-
tutum אֲשָׁב, תִּשָּׁב, &c. quod in aliis non credo licere, ne
confundantur cum futuro Passivi Verbi reciproci, quo Verbum
יִשָּׁב caret.

Verba deinde Passiva י in 1 mutant, habentque in Infinitivo
הִשָּׁב pro הִשָּׁב, & ni fallor, pro הִשָּׁב, ex quo Præteritum
3. הִשָּׁב. 2. הִשָּׁב. &c. ut ex Infinitivo הִשָּׁב Imperat. formatur.

<i>fam.</i>	<i>maf.</i>
הִשָּׁב	הִשָּׁב 2. sing.
הִשָּׁב	הִשָּׁב 2. plur.

& Futurum 1. אֲשָׁב, 2. תִּשָּׁב, &c.

Intensiva deinde tam Activa, quam Passiva cum Verbis primæ
Conjugationis omnino conveniunt. Nam & retinent, nec un-
quam quiescit, nisi Passivum characteristicam habeat 3, (quæ, ut
cap. 17. diximus, Verbo intensivo Passivo præfigi etiam solet)
nam tum etiam mutatur י in י, ut יִשָּׁב pro יִשָּׁב & יִשָּׁב pro יִשָּׁב.
Deinde Activi Futurum potest etiam contrahi, & pro יִשָּׁב
scribi

scribi יִשָּׁב, & יִשָּׁב pro יִשָּׁב. In Derivatis autem vel quiescit,
vel in י, quod plerumque fit, mutatur. Nam in Infinitivo
habent הִשָּׁב pro הִשָּׁב, הִשָּׁב, & הִשָּׁב vel הִשָּׁב.

*Ex primâ autem הִשָּׁב for-
matur Præteritum.*

f. f.	m.
הִשָּׁב	הִשָּׁב 3.
הִשָּׁב	הִשָּׁב 2.
&c.	

*Ex secundâ הִשָּׁב & הִשָּׁב
formatur Imperativus.*

f. f.	m.
הִשָּׁב	הִשָּׁב & הִשָּׁב
הִשָּׁב	הִשָּׁב
&c.	

Ubi י vel quiescit, vel in י mutatur.

Futuri denique terminatio in his, ut in Verbis primæ Conju-
gationis tam ghirek, quam tserè est, autem, ut in Imperativo,
vel quiescit, vel in 1 mutatur, unde formulas habet sequentes
הִשָּׁב & הִשָּׁב fecm. הִשָּׁב &c.

Futurum. 1.

f.	m.	f.	m.	f.	m.	4.
אֲשָׁב	אֲשָׁב I.	אֲשָׁב	אֲשָׁב I.	אֲשָׁב	אֲשָׁב I.	אֲשָׁב
הִשָּׁב	הִשָּׁב 2.	הִשָּׁב	הִשָּׁב 2.	הִשָּׁב	הִשָּׁב 2.	הִשָּׁב
הִשָּׁב	הִשָּׁב	&c.	&c.	&c.	&c.	&c.
&c.						

Atque hic apprime notandum, quòd in his non necesse sit,
Verbi characteristicam propter characteristicam temporis ex-
cludere, sed ad libitum eandem in primâ, & secundâ formulâ
vel retinere, vel omittere, & in tertiâ, & quartâ pro à, sume-
re licet. Nempe loco הִשָּׁב, הִשָּׁב, אֲשָׁב, & loco הִשָּׁב, אֲשָׁב, הִשָּׁב, &c.
& loco הִשָּׁב, אֲשָׁב, תִּשָּׁב, תִּשָּׁב scribere licet. Nempe loco הִשָּׁב,
אֲשָׁב, תִּשָּׁב scribere licet. Nempe loco הִשָּׁב, אֲשָׁב, תִּשָּׁב, תִּשָּׁב
&c. mutando scilicet characteristicam ה in י. Sic
etiam pro הִשָּׁב & אֲשָׁב & אֲשָׁב regulariter scribitur הִשָּׁב
אֲשָׁב. Deinde notandum Verbum derivativum ex יִשָּׁב rectum esse
M retinere

retinere plerumque י in Infinitivo, Imperativo & Futuro; atque in his cum Verbis primæ convenire. Habet enim Infinitivum אֲשֵׁר , Imperativum f. הִשֵּׁר m. הִשֵּׁר , & Futurum 1. אֲשֵׁר 2. הִשֵּׁר 3. יִשֵּׁר &c.

Deinde derivatum ex אָסַף *exire* similiter etiam videtur, quod י retinuerit, quandoquidem Scriba Gen. cap. 8. י . 17. Imperativum utrumque אָסַף & אָסַף admiserint. Quod an his duobus tantum singulare fuerit, dubito. Hæc de Verbo derivato activo.

Passivum י in י mutat, vel ipsum negligit. Ejus enim Infinitivi formulæ sunt הִשָּׁב & הִשָּׁב vel הִשָּׁב & הִשָּׁב Præteritum 1. m. הִשָּׁב f. הִשָּׁב 2. הִשָּׁב , &c. vel 1. הִשָּׁב 2. הִשָּׁב Imperativus m. הִשָּׁב f. הִשָּׁב &c. Futurum. 1. הִשָּׁב 2. m. הִשָּׁב f. הִשָּׁב &c.

Reciproca præterea hujus Conjugationis Verba activa vel י retinent, & cum Verbis primæ planè conveniunt, vel ipsum in י mutant. Nam Infinitivum habent הִתְשָׁב & הִתְשָׁב , nec præter hoc aliud habent, in quo à Verbis primæ differant.

Passiva denique, quæ characterificam habent נ , & ה per dagefeh compensare solent, (quam formam reciproca Passiva præter alias habere ostendimus cap. 21.) in י mutant, ut הִתְשָׁב & *dabunt se disciplinandum* Ezech 23: 48. Reliquarum verò formularum, nempe הִתְשָׁב , הִתְשָׁב &c. nullæ, quòd sciam, existant, nec tamen ideo reprobandæ.

Cæterum hæc notandum venit, quædam esse Verba, quorum prima tam est נ , quàm י , ut שָׁב *implicare laqueo*, cujus prima loco י sæpe est נ , habetque pro שָׁב , שָׁב . Cum autem Verba, quorum prima est נ plerumque (ut infra ostendam) defectiva sint, hinc fit, ut Verba hujus Conjugationis defectiva Verba aliquando imitari videantur. Alia deinde hujus rei causæ, & quæ hic apprimè notanda est, quòd scilicet literæ unius

thema-

thematis non rarò transponantur, ut הִתִּיר & הִתִּיר *fadere*, כָּשַׁב & כָּשַׁב *agnus*. Atque hæc transpositio in Verbis hujus Conjugationis sæpius observatur, ut לָמַד & לָמַד *lassum fieri*, לָמַד & לָמַד *formam dare*; unde fit, ut Verba hujus Verba sextæ Conjugationis, quibus quiescens media plerumque deficit, imitentur. Nam transposito י , ex לָמַד fit, ut diximus, לָמַד cujus Infinitivus לָמַד contrahitur in לָמַד , in formam scilicet Infinitivi sextæ Conjugationis, sic יָרַח *timere*, transposito י , & eo in י , ut supra, mutato Infinitivum habet יָרַח , & יָרַח *erubescere*. Infinitivum etiam habet יָרַח . Hinc etiam propter eandem causam פָּרַח , פָּרַח , & alia, quorum prima est י , modò hanc, modò sextam Conjugationem (de qua infra) ex analogiâ linguæ sequuntur.

CAP. XXVI.

De Verbis compositis ex hæc quintâ & tribus præcedentibus Conjugationibus.

Verba composita, de quibus hic pauca monere volui, illa sunt, quorum prima est י , & tertia מ vel ה aut פ . Sed quoniam eorum conjugandi modus ex præcedentibus facile cognoscitur, de iis ex professo agere, & Conjugationum numerum augere superfluum omninò judicavi, pauca tamen de eisdem monere operæ pretium duxi.

Quæ in מ desinunt, duo tantum novimus, nempe אָסַף *exire*, & יָרַח *timere*, quæ propter quiescentem מ ultimam longam, ut Verba secundæ Conjugationis, semper habent, in reliquis autem אָסַף cum Verbis quintæ convenit, nisi quòd Infinitivum loco אָסַף habeat אָסַף . Verbum præterea יָרַח in Activo simplici retinet semper י , nec nisi in futuro quiescit; nam Infinitivus, & Imperativus habet יָרַח & יָרַח & cum ה paragogico יָרַח . At Futurum 1. יָרַח 2. יָרַח 3. יָרַח .

M 2

Quæ

Quæ verò in ה desinunt, mutant, ut Verba secundæ, ה vel in י, vel in ו, & eodem modo terminantur. Ad litteram Jod quod atinet, ea in activo simplici quiescit quidem in futuro, vel in ו mutatur: Sed nunquam negligitur. Ex. gr. יָצַח, יָצַח, יָצַח, &c. *pulerum esse*, habet in Imperativo יִצַח & Futuro. 1. אִשָּׁה 2. אִשָּׁה 2. אִשָּׁה &c. Sublato ה autem habet 1. אִשָּׁה 2. אִשָּׁה 3. אִשָּׁה &c. At יָצַח projicere habet Imperativum יִצַח, cuius י in Futuro mutatur in ו, fitque אִצַּח 2. אִצַּח 2. אִצַּח, & sublato ה fit אִצַּח יור. יור. &c. Reliqua autem Verba, nempe passivum, derivatum, & reciprocum, paradigma quintæ sequuntur.

Quæ denique in ה vel ע desinunt, paradigma quarta, & quintæ Conjugationis sequuntur. Ex. gr. יָדַע יָדַע יָדַע *scire* contrahuntur in יָדַע & sublato י fit יָדַע יָדַע יָדַע. Hinc Imperativus יָדַע *scito*, & Futur. יָדַע יָדַע, & cum ה paragogico יָדַע יָדַע. Porro Passivum simplex Infinitivum habet יָדַע & נִדַּע. Relativum Activum יָדַע & נִדַּע, & Passivum יָדַע & נִדַּע. Reciprocum denique Activum יָדַע & נִדַּע & Passivum יָדַע & נִדַּע &c. Hæc sunt quæ de his notare sulseperam.

CAP. XXVII.

De Verbis sextæ Conjugationis.

Quæ mediâ quiescentem habent א, ו, vel י, eandem pleurumque abijciunt. Intellige quando reverâ quiescent, ut קָם *surgere*, שָׁב *reverti*, לָל *latari*, aliâs retinentur semper, ut קָם *petere*, קָם *depravari*, קָם *inimicari*, &c. Deinde, quoniam ea, quæ mediâ quiescentem א habent, illam ut plurimum in ו mutant, & præter tria, aut quatuor nulla reperiuntur, de quibus confert mediâ א habuisse, ideò Grammatici mediâ quiescentem habentium duo genera agnoscunt, unum scilicet

scilicet eorum, quæ mediâ ו, & alterum eorum quæ mediâ א habent.

Cæterum קָם *surrexit*, & קָם *altum esse*, quia non nisi semel in Scripturâ occurrunt, ut & קָם *triturare*, cuius א (quòd sæpe fieri ostendimus) transpositum est, ut anomala notant. Verum enim verò, tam quæ א, quàm quæ ו mediâ habent, solent eandem in ו mutare. Nam sicut loco קָם usurpatur קָם *surgere*, sic loco קָם *gaudere*, קָם & loco קָם *noctare*, קָם &c. sæpe usurpatur, & hinc factum, ut hæc tria quiescentium genera ad unum referre non dubitaverim; præsertim quia eorum conjugandi ratio eadem est. Nempe Verbum Activum simplex Infinitivi formulas ut plurimum habet קָם, & קָם, vel neglecto ו, קָם, & קָם. Cum א enim rarissimè reperitur, & quæ א habent ut קָם, קָם, &c. idem in ו sæpe mutari ostendimus. In præterito autem abijciunt ut plurimum quiescens; ejus enim communis forma est:

f.	m.
קָם	קָם 3. sing.
קָם	קָם 2.
קָם	קָם 1.
&c. קָם vel קָם	קָם 3. pl.

Potest etiam præteritum cum ו, ו & gholem loco ו punctari, ut בָּ *sprevit*, בָּ *luxit*, בָּ *erubuit*, בָּ *abijt*. Nam quoniam mediâ thematis deficit, punctatur prima iisdem syllabis, quibus tertia thematis adherere solet. Atque adeò hæc Verba tot præteriti formulas habent, ac Verba primæ Conjugationis, quarum secunda syllaba, cui tertia litera thematis adheret (ut cap. 14. ostendimus) est vel ו, vel ו, vel ו, vel ו.

Deinde sicut primæ, sic etiam hujus Conjugationis Verba mutant in secundis, & primis personis ו & in ו, & gholem retinent. Hoc tantum hæc singulare habent, quòd in tertiâ singulari

gulari fœminini generis, & in tertiâ plurali non mutant, ut Verba primæ, gholem, nec, - in scheva; tametsi accentus non sit **אֲתַנַּח**, neque **סִילֹק**. Nam, si in scheva mutaretur, prima thematis in præterito esset brevissima contra communem præteriti simplicis usum.

Solent præterea, quæ mediâ habent י, eandem in præterito etiam retinere, exempli gratiâ **רִיב** *litigare* præteritum habet **רִיב** 2. **רָבַח** 2. &c. vel 3. **רִיב** 1. **רִיבוּת** f. **רִיבוּת** 1. **רִיבוּתִי** &c. Sed alii credunt, nec absque ratione, hanc formam Verbi intensivi esse loco **רִיב** (de quo statim) alii autem Verbi reciproci esse, & **ד**, nescio, quâ de causâ, omitti.

Imperativus Infinitivi omnes habet formulas, nempe:

f.	m.	f.	m.	f.	m.	f.	m.
קָם	קָמִי	קָם	קָמִי	קָם	קָמִי	קָם	קָמִי
pl.	קָמוּ	f.	קָמוּ	f.	קָמוּ	f.	קָמוּ
		&c.	&c.	&c.	&c.	&c.	&c.

Atque hinc futuri formulæ **אָקָם** & **אָקָמִי** vel **אָקָם** & **אָקָמִי**.

Et his omnibus Imperativi & Futuri formulis ה paragogicum eleganter additur, ut **קָמוּ ה** *surge*, **שׁוּבוּ ה** *revertere*, **אָקָמוּ ה** *furgam*, &c.

Passivum Activi formam **קָם** servat, & **הָקָם** habet **הַפְקִיר**, & pro Imperativo habuisse credo **הָקָם**; unde

Præteritum.		Imperativus.		Futurum.	
f.	m.	f.	m.	f.	m.
הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ
הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ
הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ
pl.	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ
הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ

Verbum intensivum mediâ **מ**, utpote gutturalem, duplicare nequit; posset vocali longâ compensari; verum quoniam
ut

ut plurimum negligitur, ut etiam 1 & י, ideo hujus Conjugationis Verba raro secundam, sed plerumque tertiam duplicant. Fit igitur ex **קָם** *surgere*, **קָמִי** *erigere*; unde præteriti 3. m. **קָם** f. **קָמָה** 2. m. **קָמָה** f. **קָמָה** &c. & Imperativi m. **קָמוּ** f. **קָמִי** &c. & denique futuri 1. **אָקָם** 2. **הָקָמוּ** f. **הָקָמִי** &c.

Hujus autem Passivum solo pathagh ab Activo distinguitur. Fit scilicet ex Activo **קָם** Passivum **קָמָה** *erigi*. Unde Præteriti 3. m. **קָמָה** f. **קָמָה** & Futuri 1. **אָקָמָה** 2. **הָקָמָה** f. **הָקָמָה**. Atque hic communis fuit apud præficos modus hujus Conjugationis Verba intensiva conjugandi. At posteri ex **קָם** *debere* vel *debitum* intensivum fecerunt **הָקָם** (forte ne confunderet cum **הָקָם** *diligere*) & ex **קָם** fecerunt **קָם** *firmavit*, *stabilivit*, *prestavit*; & ad hunc modum alia.

Solet dein non raro prima thematis duplicari, ut **קָמָה קָמָה**. Sed de his vide cap. 31.

Præter has aliam hujus Conjugationis formulam intensivis quidam tribuunt, nempe 3. **קָם** 2. **קָמוּ** f. **קָמוּ** 1. **קָמוּ** &c. nec à vero aberrare videntur.

Verba præterea derivata quiescentem mediâ negligunt, habentque Infinitivum **הָקָם** & **הָקָם**; in præterito autem terminationem Activi simplicis, vel (quod frequentius in Bibliis observatur) Passivi imitantur. Est enim

Præteritum.		Imperativus.	
f.	m.	f.	m.
הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ
הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ
הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ
pl.	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ
הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ	הָקָמוּ

Et

Et hinc Futurum. 1.

f.	m.
תִּקְוֶה	תִּקְוֶה 1.
תִּקְוֶה	תִּקְוֶה 2.
תִּקְוֶה	תִּקְוֶה 3.
&c.	

Et secundum.

f.	m.
תִּקְוֶה	תִּקְוֶה 1. sing.
תִּקְוֶה	תִּקְוֶה 2.
תִּקְוֶה	תִּקְוֶה 3.
&c.	תִּקְוֶה pl.
	תִּקְוֶה
	&c.

At translato accentu ad primam mutatur - in v, nempe תִּקְוֶה, תִּקְוֶה &c.

Passivum neglectâ etiam quiescente Infinitivum habet תִּקְוֶה & תִּקְוֶה vel תִּקְוֶה & תִּקְוֶה & Præteritum 3. m. תִּקְוֶה 2. m. תִּקְוֶה f. תִּקְוֶה vel 3. תִּקְוֶה 2. m. תִּקְוֶה & sic porro; cum quo etiam Futurum convenit. Est enim vel 1. תִּקְוֶה 2. m. תִּקְוֶה f. תִּקְוֶה &c. vel 1. תִּקְוֶה 2. תִּקְוֶה &c.

Reciprocum denique formatur, ut in reliquis Conjugationibus, à suo intensivo תִּקְוֶה, eidem scilicet syllabam תִּי præponendo, & tamen si hujus Conjugationis intensivum nunquam in -, sed semper in - definit, reciprocum tamen tam in -, quam - terminatur. Nempe Infinitivus תִּקְוֶה & תִּקְוֶה, Præteritum 3. m. תִּקְוֶה f. תִּקְוֶה &c. Imperat. תִּקְוֶה, Futurum תִּקְוֶה &c. Nec aliud in his notandum, quod cum Verbis primæ commune non habeant.

Cæterum Verba composita ex hac, & tertiâ Conjugatione nulla dantur. Nam quæ mediâ i vel y, & tertiâ ת habent, eorum mediâ non quiescit, ut תִּקְוֶה nere, תִּקְוֶה mutuò accipere, תִּקְוֶה esse, &c.

Quæ ultimam habent נ, sunt tantum בוא venire, & נטו dis-
sidentiam habere, quorum Activum simplex in Præterito
semper propter quiescens נ retinet -, sicuti נטו, & Imperati-

VUS

vus gholem, nempe m. f. בוא f. בוא & נטו m. p. בואו & נטו f. בואו & נטו, Futurum præter 1. נטו 2. נטו &c. habet form. 1. נטו 2. נטו 3. נטו. Passivo simplici & intensivo Activo & Passivo caret utrumque.

Reciprocum terminatur plerumque ut נטו, nempe præteritum Activi 3. m. נטו f. נטו 2. נטו f. נטו &c. Sed non rarò etiam habet 3. נטו 2. נטו f. נטו ut נטו &c. Præteritum autem 1. נטו 2. נטו &c. Reciproco denique utrumque, nempe tam נטו, quam נטו caret. Cæterum circa illa, quorum tertia est ת vel y, observanda tantum sunt, quæ cap. 24. dicta sunt.

CAP. XXVIII.

De Verbis septimæ Conjugationis.

Diximus supra cap. 2. & 3. gutturales nunquam duplicari, sed ejus loco præcedentem syllabam ex brevi in longam mutari. Deinde easdem rarò scheva corripendum, & nunquam pronuntiandum habere, sed ejus loco unum ex tribus compositis usurpari. Atque hæc circa hujus, & sequentis Conjugationis Verba potissimum observanda sunt, & præterea, quod post scheva compositum nunquam scheva simplex sequatur: nam tum ambo essent pronuntianda, quod per ea, quæ cap. 3. dicta sunt, fieri nequit.

Esto horum paradigma תִּקְוֶה cingere. Cujus Infinitivi formæ sunt: 1. תִּקְוֶה 2. תִּקְוֶה 3. תִּקְוֶה & 4. תִּקְוֶה

Præteritum.

f.	m.
תִּקְוֶה	תִּקְוֶה 3. f.
תִּקְוֶה	תִּקְוֶה 2. pl.

Imperativus.

m.
תִּקְוֶה f.
תִּקְוֶה pl.

N

vel

Futurum.

f.	m.
cum ה	אמצור &
parag. תאצור	אמצור I. sing.
תאצור	אמצור 2.
vel תאצור	vel תאצור
תאצור &c.	תאצור
תאצור pl.	תאצור
תאצור &c.	

Solet tamen non raro in futuro א quiescere, & in prima persona negligi; sed tum in - terminatur, ut אמר dicam, אמר dices, f. תאמיר &c.

Deinde ה in futuro, corripendum habere potest, ut תאצור votes. Atque hic ad vitandum, ne duo schevata in initio dictionis occurrant, non mutatur primum, ut alius solet, in ghirek; sed in eandem vocalem, ex qua componitur.

Passivum simplex Infinitivi formulas habet תאצור, תאצור, תאצור & תאצור Unde

Futurum.		Imperativus.		Futurum.	
f.	m.	f.	m.	f.	m.
תאצור	תאצור I. sing.	תאצור	תאצור sing.	תאצור	תאצור I.
תאצור	תאצור 2.	&c.	תאצור	תאצור	תאצור 2.
&c.				&c.	

Ex תאצור, quando accentus est athnagh, vel silukh fit תאצור vel תאצור cum א quiescente, & ad hunc modum pro תאצור fit תאצור.

Intensivum tam Activum, quam Passivum nihil singulare habet notandum. Derivatum vero activum Infinitivi formulas habet תאצור & תאצור.

Præ-

Præteritum.

Imperativus.

Futurum.

f.	m.	f.	m.	f.	m.
תאצור sing.	תאצור 3.	תאצור	תאצור	תאצור	תאצור I.
תאצור	תאצור 2.	תאצור &	תאצור	תאצור	תאצור 2.
&c.		תאצור	תאצור	vel תאצור	תאצור I.
		תאצור	תאצור	&c.	תאצור 2.

Quiescit hic etiam in futuro sepe א, sitque I. תאצור vel תאצור vel תאצור 2. תאצור vel תאצור &c.

Passivum Infinitivum habet תאצור: Unde

Præteritum.

Imperativus.

Futurum.

f.	m.	f.	m.	f.	m.
תאצור	תאצור 3.	תאצור	תאצור	תאצור	תאצור I.
תאצור	תאצור 2.	תאצור &	תאצור	תאצור	תאצור 2.
&c.		תאצור	תאצור	&c.	
		תאצור	תאצור		

Reciprocum, tam Activum, quam Passivum nihil singulare notandum habet. Denique modus Verba composita (ex hæc scilicet & præcedentibus) conjugandi, facile uniusquisque ex jam traditis noscere potest.

CAP. XXIX.

De Verbis octavæ Conjugationis.

Irca hæc ea præcipue notanda sunt, quæ cap. præcedenti notavimus, nec opus est eadem exemplis illustrare; in hoc tamen potissimum distinguuntur, quod eorum Intensiva puncto dagešim omnino careant, hoc est, loco puncti dagešim, quod admittere nequeunt, non solent vocalem præcedentem brevem in longam mutare. Solent aliàs Verba Intensiva medi-

N 2

diam,

diam, ut diximus, thematis duplicare, vel quando id fieri nequit, antecedentem brevem in longam mutare, ut בָּרַךְ pro בָּרַךְ, & אָמַר pro אָמַר. Sed hujus (inquam) Conjugationis Verba nec mediam duplicare possunt, nec præcedentem syllabam mutare propterea solent. Nam קָח *ludere* intensivum habet וָחַק *illudere*, & אָרַד *ardere* habet אָרַד *incendere*, & מָדַד *mundare*, אָדַד *administrare*, vel officium sacerdotis exercere, אָדַד *irritare*. Pleraque tamen, quæ א habent, syllabam mutant in longam, ut אָרַד *explicare*, אָמַר *nolle*, אָמַר *aversari*, & sic alia. Quæ denique circa Verba, ex hac, & præcedentibus Conjugationibus composita, notanda sunt, ex præcedentibus faciliè colliguntur.

CAP. XXX.

De Verbis Defectivis.

PER Verba Defectiva illa intelligo, quibus una thematis deficere solet, ut sunt Verba secundæ, & tertiæ Conjugationis, vel illa quorum prima est א, vel י, vel ו, vel denique quorum secunda, & tertia eadem est litera. De Verbis primæ, & secundæ Conjugationis, de quæ iis, quorum prima א, vel quorum media א, vel ו est, egimus capp. 22. 23. 25. 26. & 27. Superest ut de reliquis duobus Defectivorum generibus agam, & primò de iis, quorum prima est י. Horum, inquam, plurima, non omnia quibusdam in locis vel omittunt, vel retinent; sed, quando fieri potest, puncto dagešch compensatur, hoc est, ratione scripturæ tantum, non autem vocis Defectiva sunt. Non, inquam, propterea, tamen si una syllaba, aliquando deficiat. Nam Verba monosyllaba, modò nulla thematis litera deficiat, non solent defectiva, ut nec etiam polysyllaba, ut אָמַר redundantia appellari. De horum

Horum Paradigmata sūt Verbum primæ Conjugationis אָמַר

אָמַר

אָמַר

אָמַר

appropinquare, cujus Infinitivi simplicis forma etiam est אָמַר, & cum ה paragogico אָמַר, cujus regimen est אָמַר.

Præteritum analogum semper est.

Imperativus.

Futurum.

f.	m.	f.	m.
אָמַר & אָמַר	אָמַר & אָמַר	אָמַר 1.	אָמַר 2.
אָמַר	אָמַר pl.	אָמַר	אָמַר 2.

Et cum ה paragogico אָמַר, & cum accentu athnagh, vel silukh אָמַר.

Verbum אָמַר *dare, concedere*, pro אָמַר habet אָמַר, & Imperativum אָמַר *da*; unde futurum אָמַר, אָמַר, &c.

Secundæ Conjugationis אָמַר *ferre, tollere*, Verbum אָמַר imitatur.

Quæ tertiæ sunt Conjugationis, Activum simplex præter futurum analogum habent, ut אָמַר, vel אָמַר &c. *tendere, inclinare*, cujus Imperativus est אָמַר: at futurum אָמַר &c. & sublato ה fit אָמַר, אָמַר, אָמַר, &c.

Verba deinde quartæ imitantur paradigma primæ, ut אָמַר *sufflare* אָמַר & cum ה paragogico אָמַר & cum ת אָמַר.

At sextæ analogæ semper sunt, ut & Verba octavæ Conjugationis, excepto Chaldaico אָמַר *descendere*, de quo tamen dubito.

Passivum simplex analogum est, nisi quòd in præterito propter י caracteristicum י thematis omittitur, ipsum per dagešch compensando, ut אָמַר pro אָמַר. Sed hoc analogum esse ex iis, quæ cap. 15. diximus, patet.

Verbum deinde Intensivum tam Activum, quam Passivum analogum semper est; at derivatum pro אָמַר, אָמַר & אָמַר habet אָמַר, אָמַר & אָמַר. Unde

N 3

Pra-

Præteritum.		Imperativus.		Futurum.	
f.	m.	f.	m.	f.	m.
הִגִּישׁ	הִגִּישׁ 3.	הִגֵּשׁ & הִגִּישׁ	הִגֵּשׁ & הִגִּישׁ 1.	הִגִּישׁ & אִגִּישׁ	אִגִּישׁ 1.
שָׂה	שָׂה 2.	הִגִּישׁ הִגֵּשׁ ה	הִגִּישׁ הִגֵּשׁ 2.	הִגִּישׁ הִגֵּשׁ	הִגֵּשׁ 3.
&c.	הִגִּישׁ 1.			&c.	

Sic Verbum tertiæ Conjugationis הִגֵּשׁ derivatum habet הִגִּישׁ, הִגֵּשׁ & הִגִּישׁ, unde præteritum הִגִּישׁ f. הִגֵּשׁ 2. הִגִּישׁ 1. & Imperativus הִגֵּשׁ, & futurum הִגִּישׁ f. הִגֵּשׁ 2. הִגִּישׁ 1. vel sublato ה fit הִגִּישׁ, הִגִּישׁ &c. Sic etiam quartæ Conjugationis הִגֵּשׁ, *castra movere* reciprocum habet הִגִּישׁ, vel contractè הִגִּישׁ, unde futurum הִגִּישׁ, הִגִּישׁ &c.

Cæterùm notandum, Verbum derivatum multò frequentius carere 2, quàm simplex, exceptis Verbis sextæ, & octavæ Conjugationis, quæ, ut diximus, analogæ semper sunt. Derivatum Passivum suum Activum habet, vel Infinitivum הִגִּישׁ, vel הִגֵּשׁ. Unde

Præteritum.		Imperativus.		Futurum.	
f.	m.	f.	m.		
הִגִּישׁ	הִגִּישׁ 3.	הִגֵּשׁ	הִגֵּשׁ	אִגִּישׁ 1.	
&c.	הִגִּישׁ 2.	&c.		הִגִּישׁ	&c.

Reciprocum tam Activum, quàm Passivum analogum est. Denique Verbum הִגֵּשׁ accipere huc referendum est, quòd solum hoc paradigma imitatur. Reliqua enim omnia, quorum prima thematis est ה, analogæ sunt.

CAP. XXXI.

De altero Defectivorum genere.

Quæ secundam, & tertiam eandem habent litteram, solent non rarò unam amittere. Ex. gr. כָּבַב *circuire* Infinitivum frequentius habet כָּבַב, vel ablato accentu כָּבַב cum - ghatuf, habet præterea non rarò כָּבַב & כָּבַב, ut כָּבַבְוּ כָּבַבְוּ *cum cantant simul*. Hinc Præteritum loco כָּבַב frequentius habet.

Præteritum.		Imperativus pro כָּבַב		Futurum.	
f.	m.	f.	m.	f.	m.
כָּבַב ^{sing.}	כָּבַב 3.	כָּבַב	כָּבַב ^{sing.}	כָּבַב ^{sing.}	אִכָּבַב 1.
כָּבַבְוּ	כָּבַבְוּ 2.	כָּבַבְוּ	כָּבַבְוּ plur.	כָּבַבְוּ	תִּכָּבַב 2.
	כָּבַבְוּ 1.	כָּבַבְוּ	כָּבַב	כָּבַב	יִכָּבַב 3.
	כָּבַבְוּ 3.	כָּבַבְוּ	כָּבַב	כָּבַב	יִכָּבַב 1.
הָ	כָּבַבְוּ 2.	כָּבַבְוּ	כָּבַב	כָּבַב	יִכָּבַב 2.
	כָּבַבְוּ 1.	כָּבַבְוּ	כָּבַב	כָּבַב	יִכָּבַב 3.

Tertia persona præteriti tam singularis, quàm pluralis potest loco - habere gholem, ut כָּבַבְוּ plur. deinde וְכָּבַב non rarò ubique negligitur, sicutque כָּבַבְוּ, ut כָּבַבְוּ & כָּבַבְוּ pro אִכָּבַב & תִּכָּבַב. Futurum præterea convenit sæpè cum futuro Verborum, quorum prima est ה, nempe pro אִכָּבַב & תִּכָּבַב. Habet sæpè per dagesch. Ex Imperativi formâ denique כָּבַב formatur etiam futurum אִכָּבַב & תִּכָּבַב &c.

Passivum Infinitivi formulæ habet הִגִּישׁ, & הִגֵּשׁ, vel הִגִּישׁ.

<i>Præteritum.</i>		<i>Imperativus.</i>		<i>Futurum.</i>	
f.	m.	f.	m.	f.	m.
הִסְבִּיחַ	הִסְבִּיחַ 3.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	אֶסְבֵּחַ	1.
הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	תִּסְבֵּחַ	2.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	יִסְבֵּחַ	3.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	אֶסְבֵּחַ	1.
הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	תִּסְבֵּחַ	2.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	יִסְבֵּחַ	3.

Præteritum convenit etiam cum iis, quorum prima est 1, fitque pro נִסְבֵּחַ, נִסְבִּיחַ, נִסְבֵּחַ, נִסְבִּיחַ; tertia deinde persona tam singularis, quam pluralis habet etiam vel gholem loco -, nempe נִסְבֵּחַ vel נִסְבִּיחַ pro נִסְבֵּחַ & נִסְבִּיחַ, vel נִסְבֵּחַ & נִסְבִּיחַ, vel נִסְבֵּחַ & נִסְבִּיחַ.

Verbum Intensivum analogum sæpe est, ut קִרְחָה *contundere*, הִלֵּל *profanare*, & חָרַח *obtundere, crustâ tegi*, sed sæpius primam duplicat, eam literæ geminatæ interponendo, (ut קִרְחָה *obtegere* loco קִרְחָה, & חָרַח *revolvere* loco חָרַח) & præcipuè si Verba geminantia sint secundæ, tertiæ, vel quartæ Conjugationis, ut סִמְמָה Intensivum Verbi secundæ אִמָּה *vertere*, & לָחַח *fatigare*, & שָׁשַׁע quartæ שָׁשַׁע *deletari, ludere*, & denique תָּשַׁע ex תָּשַׁע *illudere* & עָרַע ex עָרַע *solum esse*. At plerumque tam Activum, quam Passivum cum Intensivis sextæ Conjugationis convenire videntur. Nam, ut ex קִסַּח fit Activum קִסַּח, & Passivum קִסַּח, sic ex טִבַּח fit Intensivum טִבַּח, & ejus Passivum טִבַּח.

Derivatum vix analogum observatur; Infinitivum habet ut plurimum הִסְבִּיחַ, vel הִסְבִּיחַ, & הִסְבִּיחַ. Hinc

Præ

<i>Præteritum.</i>		<i>Imperativus.</i>		<i>Futurum.</i>	
f.	m.	f.	m.	f.	m.
הִסְבִּיחַ	הִסְבִּיחַ 3.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	אֶסְבֵּחַ	1.
הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	תִּסְבֵּחַ	2.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	יִסְבֵּחַ	3.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	אֶסְבֵּחַ	1.
הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	תִּסְבֵּחַ	2.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	יִסְבֵּחַ	3.

Futuri hic etiam, ut in simplici, compensari solet, sumiturque pro אֶסְבֵּחַ, אֶסְבֵּחַ; deinde accentu ad primam translato mutatur in -, ut אֶסְבֵּחַ *obteget te*. Hujus Passivum Infinitivum habet הִסְבִּיחַ, הִסְבִּיחַ, & הִסְבִּיחַ, & cum הִסְבִּיחַ paragogico, mutando i in *ghatuf.

<i>Præteritum.</i>		<i>Imperativus.</i>		<i>Futurum.</i>	
f.	m.	f.	m.	f.	m.
הִסְבִּיחַ	הִסְבִּיחַ 3.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	אֶסְבֵּחַ	1.
הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	תִּסְבֵּחַ	2.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	יִסְבֵּחַ	3.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	אֶסְבֵּחַ	1.
הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּיחַ 2.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	תִּסְבֵּחַ	2.
הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּיחַ 1.	הִסְבִּי	הִסְבִּי	יִסְבֵּחַ	3.

Reciprocum paradigma sextæ Conjugationis imitatur plerumque, quæ autem secundæ, tertiæ, & quartæ Conjugationis sunt, plerumque de suo Intensivo formantur, ut הִסְבִּיחַ *deletare se*, הִסְבִּיחַ *fatigare se*, הִסְבִּיחַ *se diu detinere*. At שָׁחַח *opprimi*, & חָתַח *claudi, obtundi* paradigma sextæ sequuntur.

O

Atque

Atque ex his apparet, Verba hæc Defectiva facile posse compendi, ita ut sæpe hujusmodi Defectiva occurrant, de quibus dubites, num eorum thema sit secunda, vel tertia, vel quinta; vel sexta Conjugationis: cujus rei causam hic paucis ostendam. Nam ea cognita hæc vobis longè clariora fore credo.

Omne Defectivorum genus literam deficientem compensare solet, literam secundam, vel tertiam thematis geminando. Ex. gr. נִצַּח secunda Conjugationis est, & significat *prædari*; sed sæpius נִצַּח omittitur, ejuisque loco duplicatur media, fitque נִצַּח, vel נִצַּח. Sic etiam Verbum secunde Conjugationis נִצַּח significat *parum esse*, sed sæpius loco נִצַּח duplicatur media, fitque נִצַּח; unde fit, ut hoc Verbum jam tertiam Conjugationem, jam geminantia imitetur, ut נִצַּח & נִצַּח; & Verba geminantia Infinitivum tertiae etiam imitentur, ut נִצַּח *desolare*, pro נִצַּח vel נִצַּח, *calescere* pro נִצַּח vel נִצַּח & sic alia. Sic etiam Verbum quintae נִצַּח significat *cogitare, deliberare*, sed sublato, compensatur per נִצַּח, ut & נִצַּח, vel נִצַּח, pro נִצַּח *calescere*, & נִצַּח pro נִצַּח *spuere*, &c. Unde fit ut Verba hæc geminantia quintam etiam Conjugationem imitentur. Sic Verba sexta tertiam thematis geminando pro נִצַּח fit נִצַּח *tegere* & pro נִצַּח *liquefieri* fit נִצַּח vel נִצַּח, & נִצַּח *ligavit* fit נִצַּח. Et hinc fit, ut sextam etiam Conjugationem imitentur, (quæ de re vide etiam, quæ cap. 25. in fine notavimus) & vice versâ illa hæc geminantia, eorum præsertim Intensiva, quæ etiam non raro primam thematis, ut hæc geminantia solent, duplicant. Nam נִצַּח Intensivum habent נִצַּח & נִצַּח. Atque huc referenda etiam sunt Defectiva primæ נִצַּח. Nam pro נִצַּח *execrari* fit נִצַּח *maledicere*, ut ex נִצַּח *pronunciare* fit נִצַּח, & ex נִצַּח fit נִצַּח: unde futuri tertia pluralis feminina habet נִצַּח & נִצַּח *imminent*, & sic pro נִצַּח fit נִצַּח *desolare*, & ad hunc modum alia; unde fit, ut hæc geminantia, & omnia

& omnia Defectiva jam hæc, jam aliam Conjugationem imitentur: quod hic hujus linguæ studiosos monere operæ pretium duxi. Nam his notatis poterunt certâ methodo, & absque hæsitacione omnia defectivorum Verborum themata investigare.

CAP. XXXII.

De Verbis Deponentibus, & de Verbis Quadratis, & obiter de compositione Verborum, Modorum & Temporum.

Deponentia duo, vel tria tantum dantur simplicia, nempe נִצַּח *jurare*, נִצַּח *pugnare*, & fortè etiam נִצַּח *fulsum esse*. Dico expressè simplicia, nam intensiva, vel derivata, vel reciproca nulla dantur, quæ formam Passivi, & Activi significationem habeant. Et ideo נִצַּח *jurare*, derivatum habet נִצַּח *jurare facere*, cujus tam significatio, quàm forma est Activa.

Verba præterea, quæ pluribus, quàm tribus, constant literis, plura numerantur, quàm ego probare auderem, ut sunt נִצַּח pro נִצַּח *expandens* (vide Jobi 33. §. 9.) & נִצַּח pro נִצַּח *conculcabit eam*. (vide Psalm. 80. §. 14.) & נִצַּח pro נִצַּח *cinctus, indutus* (vide Paral. cap. 15. §. antepenult.) Nam hoc ultimum formatum videtur ex nomine Chaldaeo נִצַּח, quod significat *pallium*, vel *pileum colore rubrum*, vel *galli gallinæ cristam*. Priora autem vitia exemplarium esse, mihi facile persuaderem. Nam non nisi semel occurrunt, nec ullum primitivum novimus, ex quo deriventur, & Verbum, quod communiter eâ significatione usurpatur, videtur referre.

Sed his conjecturis omissis hoc in genere notemus, nonnulla observari Verba, quæ præter characteristica Verbi, Temporis, vel Personæ plures, quàm tres literas habeant, nisi in-

tensiva, quæ ex Nomine aliquo substantivo, vel adjectivo formantur. (Diximus enim supra cap. 16. hæc Verba tam ex Verbo simplici, quam ex Nomine formari) ex. gr. ex הַצִּיָּבֵר *tuba* fit הַצִּיָּבֵרִית *tubæ clangere*, ut ex הַצִּיָּבֵרִית diminutivum ex הַצִּיָּבֵרִיטָא fit *lutulentus factus est*. Sic ex פֻּלְבְּרָא diminutivum ex פֻּלְבְּרָא *pulebra*, fit פֻּלְבְּרָאִית *pulebri factus es*. Quæ ex monosyllabis formantur, intensiva geminantium, vel sextæ Conjugationis imitantur, intensiva geminantium, vel sextæ Conjugationis imitantur, *parietem demoliri*, quod formatur ex קִיר *paries*, sicut עֵרָב *eradicare* ex עֵרֵב *radix*. Quæ de re vide cap. 16. Sed de his fatis.

Supereff, ut, quæ ad Verborum Conjugationem spectant, absolvam, pauca de compositis addam. Verba composita à Grammaticis vocantur illa, quæ ex duobus Verbis diversæ Conjugationis, vel ex duobus ejusdem thematicis, vel quæ ex Nomine, Participio, & Verbo componuntur, quibus præterea addere solent alia, quæ simul duos modos, vel duo tempora exprimunt. ex. gr. quintæ & sextæ Conjugationis duo composita reperiuntur, nempe הוֹשִׁיבוּתִי , quod componitur ex שָׁב , *sedere*, & שֵׁב *redire*, aliàs deberet esse vel הוֹשִׁיבִיתִי ex הוֹשִׁיבִיתִי vel הוֹשִׁיבִיתִי ex שָׁב & שֵׁב *bene esse*, quod aliàs deberet esse vel הוֹשִׁיבִיתִי ex שָׁב , vel הוֹשִׁיבִיתִי ex שָׁב . Primum duos sensus simul exprimit, & ambos indicare Propheta voluisse videtur, at secundum quoquo modo sumatur idem exprimit; ideoque non dubito, quin nobis alia quintæ & sextæ Conjugationis Verba ad hunc modum componere liceat.

Sed præter hæc alia Grammatici notant partim ex ignorantia, partim exemplarium mendis decepti, ut (Jer. 22. v. 24.) אֲדַבֵּר quod putant compositum esse ex דַּבַּר *evellere* & אָדַר *adaptare*, cum tamen אֲדַבֵּר affixum in futurum non raro abundet. At (Jer. 15. v. 10.) אֲדַבֵּר pro אֲדַבֵּר sanè vitium festi.

festinantis calami videtur. Et ad hunc modum, sed maxime ex ignorantia plura notant composita ex duobus ejusdem thematicis Verbis, ex. gr. נָסַר *dabit se expiandum*, נָסְרָא *dabunt se disciplinandum*, & נִשְׁוֵרָא *equalis facta est*, composita esse credunt ex Passivo simplici, & reciproco, quia reciproci Passivum planè ignoraverunt, ut jam cap. 21. ostendimus, sic יָרַח , שָׁבַח , יָשַׁבַּח & מָנַח composita ex Participio, & Præterito abique ullo fundamento putant. Nam quisnam ipsos docuit Participium non posse, ut Præteritum, terminari, & pro יָשַׁבַּח non posse dici יָשַׁבַּח , at מִשְׁתַּחֲוִים pro מִשְׁתַּחֲוִים (Ezech. cap. 8. v. 16.) vitium sanè festinantis calami videtur. Compositum denique ex Præterito, & Futuro notant הִבְאִיר pro הִבְאִיר , nec vident, quòd hujus Futurum הִבְאִירָא paragogicum ob additam syllabam in הִבְאִירָא mutet, ut jam cap. 27. monuimus. Sed nolo studiosos similibus delectare, sed contra monere, ne de his multum sint folliciti.

CAP. XXXIII

De Nomine Participii.

Participia Adjectiva sunt, quæ actionem, vel omne quod Verbo significari solet, tanquam rei affectionem, vel modum cum relatione ad tempus exprimunt. Unde fit, ut tot Participiorum, quot Verborum dentur genera, nempe simplicia, intensiva, derivata, & reciproca, caquetam Activa, quam Passiva.

Formantur autem ex suis Verbis hoc modo. Nempe simplex פָּקַד formulam etiam פָּקַדְתִּי habere, & Participium eam sibi vindicare diximus. Est itaque Participii simplicis masculinum פָּקַדְתִּי & cum פָּקַדְתִּי foemininum פָּקַדְתִּי , vel פָּקַדְתִּי & cum פָּקַדְתִּי paragogico פָּקַדְתִּי vel פָּקַדְתִּי . Ex Passivo dein-

de נִמְקָר fit masculinum נִמְקָר & cum נִמְקָר paragogico נִמְקָרִי ; foemini-
num נִמְקָרָה vel נִמְקָרָהּ .

Ex Intensivo פִּקְר fit masculinum פִּקְרָה , foemini-
num פִּקְרָהּ , & ex ejusdem Passivo פִּקְר fit masculinum פִּקְרָהּ
&c. vel פִּקְרָה , foemini-
num פִּקְרָהּ vel פִּקְרָהּ vel פִּקְרָהּ &c.

Sic ex derivato הִמְקָר fit masculinum הִמְקָרָה , foemini-
num הִמְקָרָהּ , & ex ejusdem Passivo הִמְקָר vel הִמְקָרִי fit masculinum
 הִמְקָרָהּ vel הִמְקָרָה &c.

Et denique ex reciproco הִתְמַקְר fit masculinum הִתְמַקְרָהּ &c.
Reciproci passivi nullum exstat Participium præter הִתְמַקְרָהּ , vel
(compensato ה per dagefeh) הִתְמַקְרָהּ , cujus characteristica הִתְמַקְרָהּ
formam Activi, & Verbum הִתְמַקְרָהּ formam Passivi habet contra
communem hujus Verbi usum; (de quo vide cap. 21.) & ideo
de eo nihil statueri audeo.

Participia præterea simplicia, quæ ex Verbis neutris forman-
tur, Infinitivi formulam פִּקְר usurpare solent, ut פִּקְרִי *dormiens*,
 פִּקְרִי *adherens*, &c.

Participia deinde Passiva simplicia sæpius ex suo Activo forman-
tantur, sicut ex פִּקְר (mutando gholem in ו) פִּקְרִי *visitatus*.
Sed hæc sæpius in Adjectiva degenerant.

Atque hæc voco Participia, quatenus modum significant,
quos res aliqua in præsentis affecta consideratur. Verum hæc ipsa
non raro in pura Adjectiva rerum attributa significantia dege-
nerant, ex. gr. סוֹפֵר Participium est, quod significat *hominem*
numerantem hoc est, *quijam in numerando est occupatus*; sed
plerumque ut attributum absque ulla ad tempus relatione usur-
patur, significatque *hominem, qui officium habet numerandi*,
nempe *scribam*. Sic שׁוֹמֵר significat *hominem, qui in judicando*
est occupatus, at plerumque attributum est hominis, qui offi-
cium habet judicandi, hoc est, idem valet, quod apud Latinos
Judex. Sic Participium Passivum נִבְחָר (*electus*), hoc est, *bo-*

no vel res, quæ jam actu eligitur) sæpius attributum est rei
præstantis, videlicet rei omnibus eligendæ, & ad hunc modum
Participia intensiva, & reliqua sæpe in attributa, hoc est, in
Adjectiva, quæ nullam ad tempus habent relationem, dege-
nerant.

Ex numero deinde Participiorum secludenda etiam credo
simplicia, quibus præpositum est ו , ut sunt שׁוֹמֵרֵי *judicator*,
 שׁוֹמֵרֵי *Lesor linguæ*, nisi potius statueri velimus, quod simplicia,
ut intensiva, & reliqua characteristicam ו habuerint, & quod
posteri idem in simplici neglexerint; vel fortè Participia inten-
siva sunt ex simplicia formata, idque quia eorum themata inten-
sivo carent Verbo. Hæc de Participiis in genere, deque iis,
quæ ex Verbis primæ formantur.

Ex Verbis secundæ formantur masculina, ut præcedentia;
at foemina geminum segol non habent; sed נ ut plurimum
quiescit, & loco נִמְקָרָה , נִמְקָרָהּ &c. fit נִמְקָרָה , נִמְקָרָהּ &c. At
simplex est etiam נִמְקָרָה .

Solent præterea hujus Conjugationis Participia נ negligere,
& absolute ea omnia patiuntur, quæ eorum Verba pati
diximus.

Participia tertiæ sæpius pro ו habent segol, ut נִלָּח ; foemini-
num vel ה negligit, ut נִלָּחָה pro נִלָּחָהּ , vel idem in י ,
& : in ghirek mutat, ut פִּרְיָהּ *fructificans*.

Adjectiva hujus, & secundæ Conjugationis, quæ formam
 פִּקְר imitantur, mutant נ vel ה in י , ut פִּקְרִי *existens* vel *in-*
ventus ex פִּקְרָה , & פִּקְרִי *manifestus* ex פִּקְרָה . Nec opus habeo
omnia uniuscujusque Conjugationis Adjectiva hic sigillatim
notare, quandoquidem Verborum ex quibus formantur, re-
gulas sequuntur.

Quæ ex Verbis, quorum prima est ו , formantur, formam
Verbi imitantur, hoc est, si præteritum ו thematis careat, eodem
dem

dem etiam Participium carcebit, & contrā si Præteritum analogum fuerit, erit etiam Participium analogum. Ex. gr. Activum simplex regulare habet שָׁנַן , & Participium שֹׁנֵן , utrumque scilicet analogum; at reciprocum שָׁנַן Præteritum habet שָׁנַן , & Participium שֹׁנֵן , utrumque scilicet defectivum. Quæ verò ex defectivis geminantium formantur, Activum simplex regulare habent שָׁנַן : at reliqua Præteritum imitantur Verbi: Nempe ex Passivo simplici שָׁנַן fit masculinum שֹׁנֵן , foeminiuum שֹׁנֵנָה , & ex Intenſivi שָׁנַן fit שֹׁנֵן , & ex שָׁנַן fit שֹׁנֵנָה , & sic ex derivati Præterito שָׁנַן fit שֹׁנֵן , & ex שָׁנַן fit שֹׁנֵנָה , & denique ex reciproco שָׁנַן fit שֹׁנֵן . Cæterum flexio Participii ex singulari in pluralem communes Nominis sequitur regulas, de quibus vide cap. 6.

Reliqua desiderantur.

FINIS.

INDICULUS CAPITUM

Grammatices Hebrææ.

Cap. I.	De literis, & vocalibus in genere	pag. 1.
Cap. II.	De literarum figurâ, potestate, nominibus, classibus, & proprietatibus	pag. 2.
Cap. III.	De vocalibus, de earum scilicet figurâ, nomine, potestate, & proprietatibus	pag. 4.
Cap. IV.	De Accensibus	pag. 8.
Cap. V.	De Nominibus	pag. 17.
Cap. VI.	De Flexione Nominis ex singulari in pluralem	pag. 18.
Cap. VII.	De Genere Masculino, & Foeminiuo	pag. 24.
Cap. VIII.	De Regimine Nominis	pag. 25.
Cap. IX.	De Duplici Nominis usu, deque ejus Declinatione	pag. 36.
Cap. X.	De Præpositione, & Adverbis	pag. 41.
Cap. XI.	De Pronomine	pag. 44.
Cap. XII.	De Nominis Infinitivo, nempe de variis ejus Formis, & Speciebus	pag. 54.
Cap. XIII.	De Conjugatione	pag. 56.
Cap. XIV.	De primâ Verborum Conjugatione.	
	Paradigma Verbi Activi simplici	pag. 60.
Cap. XV.	De Verbo Passivo	pag. 65.
Cap. XVI.	De Verbo Dageschato, sive Intenſivo, & quidem de ejus Activo	pag. 68.
Cap. XVII.	De Verbo Intenſivo Passivo	pag. 71.
Cap. XVIII.	De Verbo Derivativo, significatione Activâ	pag. 72.
Cap. XIX.	De Verbo Derivativo Passivo	pag. 74.
Cap. XX.	De Verbo Reciproco Activo	pag. 75.
Cap. XXI.	De Verbo Reciproco Passivo	pag. 77.
Cap. XXII.	De Verbis sextarum Conjugationis	pag. 79.
Cap. XXIII.	De Verbis tertiarum Conjugationis	pag. 81.
Cap. XXIV.	De Verbis quarum Conjugationis	pag. 86.
Cap. XXV.	De Verbis quintarum Conjugationis	pag. 87.
Cap. XXVI.	De Verbis compositis ex hac quintâ, & tribus præcedentibus Conjugationibus.	pag. 91.
Cap. XXVII.	De Verbis sextarum Conjugationis	pag. 92.
Cap. XXVIII.	De Verbis septimæ Conjugationis	pag. 97.

Cap. XXIX.	De Verbis octavarum Conjugationis	pag. 99.
Cap. XXX.	De Verbis Defectivis	pag. 100.
Cap. XXXI.	De aliter Defectivorum genere	pag. 103.
Cap. XXXII.	De Verbis Deponentibus, & de Verbis Quadratis, & obiter de Compositione Verborum, Modorum, & Temporum	pag. 107.
Cap. XXXIII.	De Nomine Participio	pag. 109.

Loca quaedam S. Scripturae, quae in hoc Compendio vel notantur, vel explicantur.

Cap.	Perf.	Pag.	Cap.	Perf.	Pag.
Genes.			I Paralip.		
VIII.	17.	90.	XV.	27.	107.
XXXII.	8.	24.	Hger.		
Levit.			X.	16.	63.
XI.	44.	77.	Job.		
XX.	75.		L.	5.	43.
XXI.	5.	65.	IX.	4.	26.
Numeror.			XXI.	2.	74.
VI.	5.	62.	XXXIII.	8.	70.
XXIII.	24.	69.	XXXIII.	9.	107.
XXVIII.	20.	28.	Pfalm.		
Deuteron.			LXXXII.	20.	85.
XII.	1.	15.	LXXX.	14.	107.
XIII.	11.	15.	Proverb.		
XXI.	8.	79.	VIII.	23.	42.
XXIV.	47.	78.	XXII.	21.	41.
XXXII.	50.	75.	XXIV.	32.	85.
Josue			Esaias		
X.	24.	64.	VII.	18.	15.
Ruth			XIX.	6.	87.
III.	3.	63.	XXXIII.	1.	62.
I Samuel.			XL.	24.	70.
VI.	12.	61.	XLVII.	14.	62.
II Samuel.			XLIII.	3.	74.
V.	10.	62.	Jerem.		
			XII.	2.	70.

XX.

Cap.	Perf.	Pag.	Cap.	Perf.	Pag.
XV.	10.	108.	XXXVIII.	23.	77-78.
XXII.	24.	108.	Daniel.		
XLIX.	16.	73.	VIII.	22.	61.
Ezech.			Hofcas		
VIII.	16.	109.	XI.	3.	73.
X.	2.	42.	Joc.		
XXIII.	48.	90.	III.	11.	67.
XXXII.	19.	74.			

INDICULUS RERUM.

Numerus denotat paginam.

A.

A *Abraham de Balnes* notatur. 6.

Accensus Hebraei Studiosos Iasant. 8.

Eorum inventor cur forte tantum numerum introduxit. 9.

Quando introducti, & cui rei inferviunt. 9.

Comma significans quam vim habet. 10.

Eorum ordo, & qui in versu collocandi. 10.

Serviles attollunt, vel depriment syllabam. 11.

Poly syllaba duos habent. 11.

Duplici cur dicto notetur. 15. seq.

Aliter variè Hebraei exprimitur. 55. 56.

Aliter Hebraei tantum ad praeteritum, & futurum referunt. 57.

Adjectiva. Vide Nomina. 57.

Adverba sunt Nomina; sunt quasi Verborum adjectiva; Substantivum. 41.

Præpositio semper Accusativum regit. 17.

Astrum vocala quo pacto Hebraei exprimitur. 41.

Atragh vites & usus. 10.

Atragh & *Silukh* quando dictiones in Millerelg; & Millelgel mutent. 16.

Præcedentis Accensus proprietates tollit. *ibid.*

C.

C *Conjugationes* quid; male in septem dividantur; eas Auctor in Octo dividit; earum signa Diagnostica. 19.

D.

D *Le'eth* in S. S. variae sunt. 4.

Et in S. S. confunduntur. 16.

Diphthongi quid valent. 5.

F.

F *Utinam* formatio. 58.

Ea ab Infinitivo formantur. 64. 71.

Habent 7 & 2 paragogica. 65.

G.

G *Asija* quid; ubi negligatur. 11. 12.

Syllabam producit. *ibid.*

Que voces duplex habent. 14.

Golan 7 & He n ante aliud febeva coarpiendum non recipiant aliud febeva. 86.

Gustwalet inter duas vocales non duplicatur. 1. 97.

Nunquam sub se habent scheva pronunciandam. 8.

H.

H E n cum patagh usus; cur n notata dicitur; sicut Nomini genitivus regenti praefigitur; in quibus vocibus locum habeat. 36.
Qui efficitur. 39.
Eleganter negligitur. *ibid.*

I.

I nstitutus Modus est Nomen, nullum tempus agnoscit. 17.
Habet varias Formulas. 18.
Et quot. 61.
Ejus mutationes. 55. 62.
Infinitivi ad agentem sunt sex. 36.
Species septima. *ibid.*
Eorum formulae sunt quasi adjectiva Substantiva. 57. seq. 60.
Ut Nomina declinantur; eorum casum quomodo indicentur. 61.
Is n & 2 additur. 62.
Subinde participii formam habent. 69.
Imperativi formatio. 38.
Pro Futuro, & quando usurpetur. 48.
Habet n paragogicum. 64.

K.

K Amittit ante Segol pro Segol usurpatur. 34.
Kethiv loco Schetre venit. 14.
Kibutz & kamets chataphi idem valent. 71.

L.

L itera quid. 1.
In quinque ordines Hebrae dividitur. 3.
Unius organi inter se commutantur. 4.
Littera 3 est passiva Characteristica universalis. 79.

Unius schematis saepe transponuntur. 91.

N.

N omes quid. 17.
Ejus sex sunt species. 18.
Proprium unum individuum significat. 18.
Adjectivum duabus terminationibus indiget. 27.
Omne genus Nominis denotat. 34.
Genitivum regit vel regitur. 34.
Proprium Genitivum non regit. *ibid.*
Appellativum varia significat. 36.
Nomina apud Hebraeos quae fiunt. 35.
Sunt scilicet omnes Hebrae voces. 17.
Eorum genera recensentur. *ibid.*
Cur in Masculina & Feminina sint diversa. 18.
Ex Singulari in Pluralem ut mutantur. *ibid.*
Neutra sicut Feminina declinantur. 19.
In plurali quomodo syllabas mutant. 20. seq.
Ex singulari in dualem. 23.
Masculina Feminina, & Communia quae fiunt. 23.
Masculina & Feminina quoniam. 24.
Adjectiva quo pacto evadant Feminina. 24.
In deficientia quo pacto in plurali habeant. *ibid.*
In Statu regiminis usque mutationem patiuntur. 27.
Substantiva. 25.
Ea res absolute indicant. 27.
Propria nunquam in Statu Regiminis reperiuntur. *ibid.*
Apost Hebraeos casus non declinantur. 36.
Infinitiva quid expriment. 34.
Accusativum regunt. 60.

P.

P Articuli Formulae. 29. seq.
Ea sunt Adjectiva. 109.
Quot

Quot sint genera: qui formentur. *ibid.*
Quoniam ex eorum numero excludenda. 110.
Quomodo flectantur. 111.
Passiva Hebraei compendii causa utantur. 98.
Persona serria praeteriti unde dignoscatur. 57.
Polysyllaba duos, tresque habent accentus. 12.
Propositi n n semper accusativum regit. 37.
Propositiones sunt Nomina. 37.
Causas praefigendi eleganter omittuntur. 41.
Eorum significatio. *ibid.*
Habent Pluralem. 41.
In Statu Abolito quid sint; in Statu Regiminis positae declinantur. 41.
Praeteriti singularis & pluralis formationes. 61.
Tertiae pluralis 2 additur. 64.

R.

R inter duas vocales non duplicatur. 3.
Regiminis quid; quomodo in eo vocales mutantur. 26. seq.
Idem ac n notat. 39.
Res duobus modis consideranda. 25.

S.

o pro v usurpatum. 4.
Schemata quando pronunciantur. 7.
Eo Monosyllaba carent; correptum & brevissimum. *ibid.*
Mobile propter Atnagh, vel Silakh in Kamets mutatur. 77.

Duo tanquam initio dictionis concurrunt. 8.
Sibilantibus ex gholem, & kibutz compositur. 31.
Silah non semper orationem sine. 9.
Substantiva apud Hebraeos quae fiunt. 21.
Silahae quoniam atollenda, vel deprimenda. 21.

T.

T Sere est sonus ex A & I compositus. 4.

V.

V A l non est vocalis; valet I, pag. 2.
Quomodo reddatur quiescens. 34.
Verbum derivatum unde fiat. 72.
Dagefcharum Verbum simplex interpretatur. 68.
Simplex Neutrum datur. 70.
Verba apud Hebraeos sunt Adjectiva. 62.
Composita quae fiunt. 91.
Quoniam in initio 2 & 3 habent. 90.
Quorum prima est 2 sunt plerumque defectiva. *ibid.*
Interfusa meliorem thematis duplicant; defectiva quae. 100.
Defectiva litteram deficientem qui compensent. 106.
Deponentia quae fiunt. 107.
Composita quoniam. 108.
Dagefchari n additum quid innuat. 69.

Vocales apud Hebraeos non sunt litterae. 1.
Eorum divisio, & significatio. 6.
Dura longe in eadem Dictione sine Galgah non dantur. 13.
Voces Hebraeae serae omnes sunt Nomina. 17.

F I N I S.

Sphalmata in Propositionibus Ethices emendanda.

Pag.	Lin.	Legg.
31	17	per Prop. 11.
66	22	per Coroll. Prop. Prop. XIX.
69	6	
81	31	per Prop. 4. hujus.
117	19	per Prop. 9. hujus.
114	25	per Prop. 17. hujus.
147	24	concessionem
155	3	& 14. hujus.
177	6	per Axioma 1. hujus.
186	3	per Axioma 1.
191	25	per Prop. 14. hujus.
204	17	per Prop. 11. p. 1.
205	14	Prop. 11. p. 1.
208	23	Vid. schol. Prop. 11.
211	8	per Prop. 41. &
219	6	per Prop. 16. p. 1.
219	11	Prop. 17. p. 4.
		per Coroll. Prop. 11. per Prop. 16. XXIX.
		per Prop. 41. hujus. per schol. Prop. 9. per Prop. 7. hujus. concessione. Vide Prop. 11. cum equid. Schol. & 14. hujus. per Axioma hujus. per Axioma hujus. per Prop. 11. hujus. per Prop. 41. p. 1. Prop. 11. p. 1. Vid. schol. p. 14. per Prop. 41. p. 1. & per Prop. 16. p. 1. per Prop. 17. p. 4.

Sphalmata corrigenda.

Pag.	Lin.	Legg.
5	17	eiusdem attribut
9	7	que
11	11	consequenter.
10	10	absolunt
20	2	(per Prop. 15.) quod
16	15	non
19	20	in Natura
69	7	infirmum
81	16	utroqueque videtur
81	6	exque ceteris
101	6	infirmum
101	13	infirmum
111	10	dubitatur
111	11	sequitur
130	11	supponitur
131	14	confundit
131	11	confundit
139	9	beneficentiam
148	7	procurat
148	10	infirmum
160	6	afflu
171	11	infirmum
201	6	infirmum
248	24	infirmum
		eiusdem attribut, quis, consequenter, absolunt (per Prop. 15.) quod non in Natura infirmum utroqueque videtur exque ceteris infirmum infirmum dubitatur sequitur supponitur confundit confundit beneficentiam procurat infirmum afflu infirmum infirmum nulli ad

Pag.	Lin.	Legg.
110	3	vivendi
117	11. 12	facienda ingenii limitatio
110	4	officio
115	9	producentur
141	3	infirmum
201	19	infirmum
209	11	infirmum
210	11	Art. 6.
212	9	Art. 6.
213	25	quis
213	3	meretur
215	13	meretur
215	13	ducendi
215	19	nam quomodoque
111	ult.	quia
117	19	dubitatur
117	10	omnibus
196	7	infirmum
149	1	Art. 16.
149	14	habet
152	7	videbuntur
152	7	infirmum
401	7	infirmum
402	ult.	arbitria
411	21	accipi
413	15	videtur
413	15	uno altero
417	ult.	explicatas
447	15	Autoritas
447	14	sequitur
510	11	omnibus
544	ult.	dependet
515	11	diffinitio
510	6	infirmum
510	3	infirmum
571	10	infirmum
609	7	infirmum

Legg.

vivendi.	facienda limitatio.	officio suo	ita Author scripsit, NB. produ-
facienda ingenii limitatio	producentur	positivitate.	rum aliquam ut absterent
officio	infirmum	nam aliquam absterent	quas.
producentur	infirmum	quas	positivitate
infirmum	Art. 6.	Art. 6.	positivitate
infirmum	Art. 6.	quis	nam.
meretur	meretur	meretur	qualem.
meretur	ducendi	meretur	qualem.
ducendi	nam quomodoque	ducendi	condacendi.
nam quomodoque	quia	nam quomodoque	reus cuiusque
quia	dubitatur	quia	capit
dubitatur	omnibus	dubitatur	dubitatur.
omnibus	Art. 16.	omnibus	omnibus
Art. 16.	habet	Art. 16.	Art. 16.
habet	videbuntur	habet	habet.
videbuntur	infirmum	videbuntur	videbuntur.
infirmum	arbitria	infirmum	infirmum.
arbitria	accipi	arbitria	arbitria.
accipi	videtur	accipi	videtur.
videtur	uno altero	videtur	uno & altero.
uno altero	explicatas	uno & altero	explicatas.
explicatas	Autoritas	explicatas	explicatas.
Autoritas	sequitur	Autoritas	sequitur.
sequitur	omnibus	sequitur	omnibus.
omnibus	dependet	omnibus	dependet.
dependet	diffinitio	dependet	diffinitio.
diffinitio	infirmum	diffinitio	infirmum.
infirmum	infirmum	infirmum	infirmum.
infirmum	infirmum	infirmum	infirmum.
infirmum	infirmum	infirmum	infirmum.
infirmum	infirmum	infirmum	infirmum.

Errata in Compendio Grammatices Hebrææ.

Pag. 3. lin. 21. lege קָרַב Pag. 11. lin. 19. lege כִּי־יָבִי *Ibid.* lin. 29.
 lege הָיָה Pag. 12. lin. 25. lege כִּי־יָבִי Pag. 25. lin. 26. lege pro-
 pterea. Pag. 34. lin. 18. lege כִּי . Pag. 38. lin. 22. lege וַיָּבִי Pag.
 39. lin. 18. lege כִּי Pag. 46. lin. 15. lege כִּי Pag. 49. lin. 19. lege וַיָּבִי
 Pag. 54. lin. 11. lege כִּי Pag. 60. lin. 9. lege in cā. Pag. 64. lin. 16.
 lege וַיָּבִי Pag. 69. l. 26. lege sumptum. Pag. 77. l. 7. post Sanctum dele כִּי
Ibid. lin. 18. lege כִּי Pag. 85. lin. 8. lege optata. Pag. 86. lin. 9.
 lege וַיָּבִי Pag. 89. lin. 1. lege כִּי Pag. 90. lin. 23. lege וַיָּבִי Pag.
 94. lin. 9. lege f. כִּי Pag. 95. lin. 10. lege f. כִּי Pag. 97. lin. 8.
 lege כִּי Pag. 98. lin. 3. & seq. loco כִּי pone כִּי *Ibid.* lin. 20. lege כִּי
 Pag. 99. lin. 10. lege כִּי Pag. 100. lin. 7. lege כִּי Pag. 104. lin. 11.
 lege כִּי Pag. 108. lin. 7. lege כִּי Pag. 109. lin. 4. lege כִּי Pag.
 110. lin. 5. lege כִּי Pag. 112. lin. 11. lege כִּי

Chyation a calculo varietatis
degradatis pag 155

Affectus huius in Brauno, Ohio.
in Ullschlag

pag 102 varietates de resolutione
sua a 1718 apud Schwanitz a de ca-
sa 1791 aml

de Schwanitz de 1791 pag 102
de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791

de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791

de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791

de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791
de Schwanitz de 1791

Nov 5541. 347

de Schwanitz

